

بسم الله الرحمن الرحيم

کشور قزاقستان راهنمای تجارت با

tpo.ir

Iran Trade Promotion Organization

شابک: ۳-۱۵۲-۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸

راهنمای تجارت با کشور قرقیزستان

شناسنامه پدیدآورندگان:

سازمان توسعه تجارت ایران

معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان: دکتر محمدعلی ضیغمی

مدیر طرح: رضا توفیقی

مجریان طرح: یلدا حق‌بین یوسفی و مهرداد وفا

طراح و مدیر هنری: محبوبه اصغرپور

ویرایش، صفحه‌آرایی و طراحی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

شناسنامه کتاب

چاپ اول: مرداد ماه ۱۳۸۷

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی
نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران

تلفن: ۲-۲۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir

E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمَ وَمَا يَسْطُرُونَ. طی سالهای گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده‌ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه‌های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سالها در پی داشته است. از یک سو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواسته‌های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روشهای اصلاح شده، امکان پاسخگویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصتها و محدودیتهای آن را به جای تولید و فرصتها و محدودیتهای آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخشهای آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می‌شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسب به گذشته که قلمرو فعالیتها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیلهای مربوط به فرصتهای کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمانها باید عناصر غیر قابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیطهای کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می‌آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن اضافه

می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از :

❖ عوامل سیاسی - قانونی

❖ عوامل فرهنگی

❖ عوامل اقتصادی

❖ زیر ساختها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکتهای ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتابهایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتابها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپهای بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتابهای حاضر به ویژه جناب آقای دکتر محمدعلی ضیغمی «معاون بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و جناب آقای رضا توفیقی، «مدیر طرح» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم محبوبه اصغریپور و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاشهای ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

مهدی غضنفری

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

- ۱۳ اطلاعات پایه
- ۱۳ نام رسمی کشور
- ۱۳ موقعیت جغرافیایی
- ۱۳ مساحت
- ۱۳ جمعیت
- ۱۴ شهرهای مهم
- ۱۵ همسایگان
- ۱۵ واحد پول
- ۱۵ تفاوت زمان با ایران

فصل اول: محیط سیاسی و قانونی

- ۱۷ محیط سیاسی
- ۱۷ تاریخچه حکومت
- ۱۸ نوع و ارکان اصلی حکومت
- ۲۰ افراد و گروه های با نفوذ
- ۲۰ وضعیت ریسک سیاسی

- ۲۰ محیط قانونی
- ۲۱ چارچوب قانونی حاکم بر روابط خارجی قرقیزستان
- ۲۱ قانون سرمایه‌گذاری خارجی
- ۲۲ قانون حق مالکیت
- ۲۴ قانون مناطق آزاد تجاری
- ۲۶ قوانین گمرکی
- ۲۷ قوانین کنسولی
- ۲۷ قوانین بانکی
- ۲۹ قوانین مالیاتی
- ۳۱ حمایتها و اعتبارات خارجی
- ۳۱ مراحل راه‌اندازی یک کسب و کار
- ۳۲ عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی
- ۳۳ سازمان ملل
- ۳۳ کشورهای مستقل مشترک المنافع
- ۳۳ سازمان امنیت جمعی
- ۳۳ سازمان همکاری اقتصادی؛ اکو
- ۳۴ سازمان کشاورزی و غذا
- ۳۴ سازمان تجارت جهانی
- ۳۴ سازمان فرهنگی، علمی و آموزشی ملل متحد
- ۳۵ سازمان سلامت جهانی
- ۳۵ فدراسیون جهانی اتحادیه‌های بازرگانی
- ۳۵ سازمان گمرکات جهانی
- ۳۵ کنفرانس ملل متحد در ارتباط با تجارت و توسعه
- ۳۵ سازمان همکاری‌های شانگهای
- ۳۶ سازمان امنیت و همکاری در اروپا
- ۳۶ سازمان کنفرانس اسلامی
- ۳۶ بانک جهانی
- ۳۶ آژانس ضامن سرمایه‌گذاری چند جانبه
- ۳۷ اتحادیه مخابرات بین‌المللی

- ۳۷ سازمان بین‌المللی استانداردسازی
- ۳۷ صندوق بین‌المللی پول
- ۳۷ سازمان بین‌المللی کار
- ۳۷ اتاق بازرگانی بین‌المللی
- ۳۸ سرمایه‌گذاری بین‌المللی برای توسعه کشاورزی
- ۳۸ بانک بین‌المللی برای بازسازی و توسعه

فصل دوم: محیط فرهنگی

- ۳۹ ارکان فرهنگی و اجتماعی
- ۳۹ مذهب
- ۴۰ زبان
- ۴۰ الگوی زندگی
- ۴۰ نهادهای اجتماعی و دینی
- ۴۱ رسانه‌ها
- ۴۲ عادات خرید و مصرف
- ۴۳ تعطیلات رسمی
- ۴۳ فرهنگ مذاکره
- ۴۴ دیدگاه کلی نسبت به ایران
- ۴۴ آداب مذاکره
- ۴۵ تحلیل حرکات بدنی

فصل سوم: محیط اقتصادی

- ۴۹ سیستم اقتصادی و نقش دولت
- ۵۰ بخش کشاورزی
- ۵۰ بخش انرژی
- ۵۱ بخش توریسم
- ۵۲ جمعیت
- ۵۲ تولید ناخالص داخلی

۵۳	شاخصهای مهم اقتصادی
۵۳	درآمدسرانه
۵۳	نرخ تورم
۵۳	نرخ بیکاری
۵۳	دستمزد نیروی کار
۵۴	ترازها
۵۴	تراز تجاری
۵۵	تراز تجاری با ایران
۵۵	میزان ذخایر ارزی
۵۵	شبکه های توزیع
۵۵	منابع طبیعی

فصل چهارم: زیرساختها

۵۷	حمل و نقل
۵۸	حمل و نقل ریلی
۵۸	حمل و نقل هوایی
۵۸	حمل و نقل جاده‌ای
۵۹	حمل و نقل با ایران
۵۹	گمرکات
۶۱	نظام بانکی
۶۱	سیستم بانکی
۶۱	نام بانکها
۶۲	نرخ بهره در سیستم بانکی
۶۲	نظام بیمه‌ای
۶۲	بیمه‌های تجاری
۶۳	زیر ساختهای ارتباطی
۶۳	مخابرات و تلفن

۶۳ اینترنت

بخش دوم: تجارت خارجی

فصل پنجم: اطلاعات کلی

۶۷ تراز تجاری

۶۸ صادرات

۷۰ واردات

۷۵ کشورهای صادرکننده

۸۶ آخرین روند واردات و صادرات در قرقیزستان

فصل ششم: وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

۸۷ تراز تجاری

۸۸ واردات قرقیزستان از ایران

۹۰ صادرات قرقیزستان به ایران

۹۱ روابط اقتصادی دو کشور

۹۴ موافقت‌نامه‌ها

۹۶ فعالیتهای نمایشگاهی

۹۶ اجلاس

۹۶ هیئتهای تجاری

۹۷ تحلیل رقبای ایران در بازار قرقیزستان

۹۹ روسیه

۹۹ قزاقستان

۱۰۰ ازبکستان

۱۰۰ چین

۱۰۰ آمریکا

- ۱۰۱ ترکیه
- ۱۰۱ آلمان
- ۱۰۱ تحلیل موقعیت: SWOT
- ۱۰۴ پیشنهادات

بخش سوم: پیوستها

- ۱۰۷ شرایط اخذ نمایندگی
- ۱۰۸ هتل‌های قرقیزستان
- ۱۱۰ بازارها و مراکز تجاری
- ۱۱۷ مناطق آزاد تجاری
- ۱۱۷ مراکز توریستی و تفریحی
- ۱۱۷ نمایشگاه‌های قرقیزستان
- ۱۱۹ نام خبرگزاریها
- ۱۲۰ آژانسهای خبری
- ۱۲۰ انواع روزنامه‌های قرقیزستان
- ۱۲۱ منابع و مآخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

◆ نام رسمی کشور

جمهوری قرقیزستان^۱

◆ موقعیت جغرافیایی

قرقیزستان کشوری کوهستانی است که در خشکی محصور است. این کشور در آسیای مرکزی و در حدفاصل ۴۱ درجه شمالی و ۷۵ درجه شرقی واقع شده است.

◆ مساحت

قرقیزستان، در حدود ۱۹۸.۵۰۰ کیلومتر مربع مساحت دارد، که از این میزان، ۱۹۱.۳۰۰ کیلومتر مربع را خشکی و ۷.۲۰۰ کیلومترمربع آن را آب تشکیل می‌دهد. این کشور در مقایسه با سایر کشورهای جهان از نظر مساحت در مقام ۸۶ قرار گرفته است.

◆ جمعیت

مطابق آخرین آمار رسمی در سال ۲۰۰۸، جمعیت قرقیزستان بالغ بر ۵.۳۵۶.۸۶۹ نفر می‌باشد که از این جهت صد و یازدهمین کشور جهان

است. تراکم جمعیت ۲۶ نفر در هر کیلومترمربع است.

◆ شهرهای مهم

شهر بیشکک^۱ پایتخت قرقیزستان است.

از دیگر شهرهای مهم این کشور می‌توان به اوش^۲، جلال آباد^۳، نارین^۴، کارا-بالتا^۵، و تالاس^۶ اشاره کرد.

1. Bishkak
2. Osn
3. Jalalabad
4. Naryn
5. Kara-Balta
6. Talas

◆ همسایگان

قرقیزستان در آسیای مرکزی قرار گرفته و کشوری کوهستانی و محصور در خشکی است. این کشور از شمال به قزاقستان، از غرب به ازبکستان، از جنوب غربی به تاجیکستان و از شرق به چین محدود شده است.

مرز زمینی این کشور در حدود ۳.۸۷۸ کیلومتر است که ۸۵۸ کیلومتر آن با چین، ۱.۰۵۱ کیلومتر آن با قزاقستان، ۸۷۰ کیلومتر آن با تاجیکستان و ۱.۰۹۹ کیلومتر آن با ازبکستان مشترک است.

◆ واحد پول

واحد پول کشور قرقیزستان سوم^۱ است و هر ۱۰۰ تین^۲ نیز برابر یک سوم است که از سال ۱۹۹۳ جایگزین روبل شده است.

در سال ۲۰۰۷، هر یک سوم برابر ۲۴۰ ریال ایران بوده است. هر دلار ۳۹/۵ تا ۴۰ سوم متغیر است. هر دلار آمریکا در سالهای گذشته برابر بوده است با:

❖ ۳۷/۷۴۶ سوم در سال ۲۰۰۷

❖ ۴۰/۱۴۹ سوم در سال ۲۰۰۶

❖ ۴۱/۰۱۲ سوم در سال ۲۰۰۵

❖ ۴۲/۶۵ سوم در سال ۲۰۰۴

❖ ۴۳/۶۴۸ سوم در سال ۲۰۰۳

◆ تفاوت زمان با ایران

ساعت رسمی کشور قرقیزستان +۵ ساعت GMT است.

ساعت این کشور ۲/۵ ساعت جلوتر از ساعت ایران است.

1. Som

2. Tyn

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل به معرفی محیط سیاسی و قانونی کشور قرقیزستان و عوامل مؤثر بر این محیط خواهیم پرداخت. در ابتدا کلیاتی از وضعیت سیاسی و ارکان حکومتی این کشور را بیان و سپس قوانین مهم حاکم بر این کشور را تشریح خواهیم کرد.

۱. محیط سیاسی

در این قسمت سعی می‌کنیم تصویری کلی از وضعیت سیاسی قرقیزستان ارائه کنیم. نخست تاریخچه‌ای از نحوه تشکیل حکومت بیان خواهیم کرد و پس از آن ارکان حکومت و افراد سیاسی را معرفی می‌کنیم.

۱-۱. تاریخچه حکومت

قرقیزستان در قرن ۹ و ۱۰ میلادی (در دوران حکومت سامانیان در ایران، افغانستان، تاجیکستان و ازبکستان) هدف مهاجرت ترک‌هایی که از سرزمینهای شمالی آمده بودند، قرار گرفت. در قرن بعد، ترکها و مغولها در این سرزمین حکومت کردند. در دوره صفویان، ازبکها همه منطقه را به تصرف خود درآوردند. در قرن نوزدهم، امپراتوری روسیه تمام منطقه را به تصرف خود درآورد و نام آن را ایالت ترکستان گذاشت. پس از تأسیس اتحاد شوروی، در سال ۱۹۲۲ جمهوری خودمختار ترکستان شامل قرقیزستان و سایر کشورهای همسایه تأسیس شد. در سال ۱۹۲۵ جمهوری خود مختار قرقیزستان رسماً تأسیس شد و با نام قرقیزیا تا سال ۱۹۹۱ زیر پرچم اتحاد شوروی وجود داشت. در این سال، در زمان حکومت بوریس یلتسین، قرقیزستان رسماً از شوروی جدا شد و عسگر آقایف، به عنوان

اولین رئیس‌جمهور قرقیزستان انتخاب شد.

در سال ۱۹۹۵ آقایف رفراندومی برپا کرد که طی آن سیستم قانون‌گذاری این کشور بایکمرال (دو مجلسه) گردید. در آخرین ماه این سال، آقایف برای دومین بار در انتخابات ریاست جمهوری پیروز شد. آقایف در سال ۲۰۰۰ برای بار سوم به ریاست جمهوری رسید.

در ۲۴ مارس ۲۰۰۵، پس از سه دوره ریاست جمهوری عسگر آقایف، قربان بیگ باقی‌اف با ۸۸ درصد آرا، به عنوان دومین رئیس‌جمهور کشور قرقیزستان انتخاب شد.

باقی‌اف در برنامه‌های خود وعده داده بود که در کشور، سیاست خارجی مستقل را دنبال خواهد کرد.

او در ۱۰ ژوئیه ۲۰۰۵ با ۸۸ درصد آراء به ریاست جمهوری منصوب و در تاریخ ۱۴ اوت ۲۰۰۵ تحلیف خود را به جای آورد و رسماً شروع به کار کرد. ایشان پس از منصوب شدن به ریاست جمهوری، نخست‌وزیر را منصوب و کابینه خود را تشکیل داد. آقای ایگور چودینوف با انتخاب رئیس‌جمهور و تأیید پارلمان به عنوان نخست‌وزیر منصوب شد.

اعضای کابینه شامل نخست‌وزیر، معاون اول نخست‌وزیر، دو معاون نخست‌وزیر، ۱۳ وزیر و چهار رئیس کمیته دولتی (درحد وزیر) است که با پیشنهاد نخست‌وزیر از جانب رئیس‌جمهور با تصویب پارلمان انتخاب می‌شوند.

قانون اساسی در پنجم ماه می ۱۹۹۳ به تصویب رسید و بنا به پیشنهاد رئیس‌جمهور در دوم اکتبر ۲۰۰۳ طی رفراندومی اصلاح شد، با اصلاحات جدید، اختیارات بیشتری به رئیس‌جمهور واگذار شده است.

۲-۱. نوع و ارکان اصلی حکومت

نوع حکومت قرقیزستان، جمهوری لائیک است. پایتخت جمهوری، شهر بیشکک است که در سال ۱۹۲۵ میلادی به عنوان مقر حکومت انتخاب شد. ارکان اصلی حکومت این کشور را پارلمان، رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر و قوه قضایه تشکیل می‌دهد.

کابینه دولت متشکل از نخست‌وزیر، معاون اول، معاون نخست‌وزیر، وزرا و رئیس کمیته است. در ادامه، هریک از این ارکان را بیشتر معرفی خواهیم کرد.

۱-۲-۱. پارلمان

در گذشته، مجلس قرقیزستان دارای دو بخش بود. بخش اول، مجلس قانون‌گذاری که تعداد نمایندگان آن ۷۵ نفر بود و با رأی مردم برای مدت ۵ سال انتخاب می‌شدند و بخش دوم، مجلس نمایندگان مردم که تعداد نمایندگان آن ۳۵ نفر بود. در دسامبر ۲۰۰۶، مجلس شورای عالی، دو مجلس را ادغام کرد و یک مجلس واحد را تشکیل داد که تعداد نمایندگان آن ۹۰ نفر است. آخرین انتخابات پارلمان در تاریخ ۸۶/۹/۲۶ برگزار شده است. در این انتخابات، حزب «آک ژول» (راه سفید)، حزب رئیس‌جمهور از ۹۰ کرسی پارلمان، ۷۱ کرسی را از آن خود کرده است.

۱-۲-۲. رئیس‌جمهور

رئیس‌جمهور قرقیزستان، بالاترین مرجع رسمی و رئیس دولت به‌شمار می‌رود. مطابق با قانون اساسی، رئیس‌جمهور نشانه وحدت میان مردم و دولت است. انتخاب رئیس‌جمهور هر پنج سال یکبار و براساس رأی‌گیری انجام می‌پذیرد. از سال ۱۹۹۱ تا سال ۲۰۰۵ میلادی آقای عسگر آقایف سه دوره رئیس‌جمهور بود و پس از آن در ۱۰ ژوئیه ۲۰۰۵ آقای قربان بیگ‌باقی‌اف با ۸۸ درصد رأی به ریاست‌جمهوری رسید.

۱-۲-۳. نخست‌وزیر

نخست‌وزیر قرقیزستان، با انتخاب رئیس‌جمهور و تأیید پارلمان منصوب می‌شود. در حال حاضر آقای ایگور چودینوف این مسئولیت را برعهده دارد.

۱-۲-۴. قوه قضاییه

دستگاه قضایی این کشور، وظیفه حل اختلاف بین اتباع این کشور با یکدیگر و با دولت را برعهده دارد و متشکل از دیوان عالی حکمیت و قضاوت، دادگاه قانون اساسی، دادگاه‌های محلی و یک رئیس محلی است. شایان ذکر است که قضات این مجموعه، به پیشنهاد رئیس‌جمهور و تصویب مجلس انتخاب می‌شود.

۱-۳. افراد و گروه های با نفوذ

تأثیر گروه های بانفوذ سیاسی در فعالیتهای اقتصادی در تمامی کشورهای جهان به ویژه کشورهای جهان سوم نمود بیشتری می یابد. کشور قرقیزستان نیز از این امر مستثنی نیست. در این کشور به غیر از مردان سیاست که نفوذ غیرقابل انکاری در عرصه اقتصادی دارند، سران قبایل مختلف که حدود ۴۰ قبیله را شامل می شود، تأثیر بسزایی در روند شکل گیری مناسبات اقتصادی داخلی و خارجی دارند و همچنین این قبایل به طور طبیعی نقش بسیار مؤثرتری در نحوه تصمیم گیری های سیاستمداران به ویژه در خصوص مسائل اقتصادی دارند. فزون براین، تعداد زیادی حزب و گروه سیاسی نیز در قرقیزستان فعال هستند که به طور نسبی بر فعالیتهای جاری کشور تأثیر گذارند.

از مهم ترین این احزاب و گروه ها، می توان به کمونیست قرقیزستان، کمونیستهای قرقیزستان، کشورمن، دموکرات ترقیخواه ارک، آنامکاناک، جمهوری خواه، عار و ناموس اشاره کرد.

۱-۴. وضعیت ریسک سیاسی

بنا به گزارش مورخ ۱۵ نوامبر ۲۰۰۶ مؤسسه بیمه اعتباری اوپلر هرمس، میزان ریسک سرمایه گذاری در قرقیزستان بالا بوده و برابر هفت اندازه گیری شده است. رتبه جهانی این کشور از نظر آزادی های سیاسی و اجتماعی ۱۱۱ می باشد.

ریسک سیاسی ناشی از احتمال مصادره اموال و دارایی ها در قرقیزستان بسیار پائین است. به طور کلی بر اساس قوانین داخلی قرقیزستان، مصادره اموال و دارایی های شرکتهای خارجی از سوی دولت امکان پذیر نیست، مگر اینکه شرکت فوق، اقداماتی بر خلاف قوانین قرقیزستان و در مخالفت با امنیت ملی و امنیت اقتصادی این کشور صورت داده باشد. این موضوع نیز تنها پس از طی مراحل قانونی و قضایی عادلانه انجام پذیر است و حق شرکت خارجی نیز برای طرح دعوی در مراجع قانونی و حقوقی بین المللی محفوظ است.

۲. محیط قانونی

بعد از بررسی وضعیت سیاسی کشور قرقیزستان، نوبت آن است که با زیرساختهای قانونی این کشور آشنا شویم. در این قسمت آن دسته از قوانینی که برای برقراری ارتباطات و

مناسبت‌های تجاری و بازرگانی ضروری هستند را به‌طور خلاصه معرفی می‌کنیم. اطلاعات ارائه شده در این قسمت، نشانگر پتانسیل‌های کلی موجود در قوانین قرقیزستان برای برقراری روابط تجاری است. بدیهی است که در مرحله عمل، بایستی به‌طور مستقیم به متن این قوانین مراجعه شده و با جزئی‌نگری بیشتری سنجیده شوند و در انتها نیز با مراحل کلی راه اندازی یک کسب و کار در کشور قرقیزستان آشنا می‌شویم.

۱-۲. چارچوب قانونی حاکم بر روابط خارجی قرقیزستان

الگوی اصلی مقررات حاکم بر تجارت خارجی قرقیزستان را مقررات مربوط به رژیم تعرفه‌ای تشکیل می‌دهد. در حال حاضر تصویب‌نامه‌های قانونی که سیاست تعرفه‌ای را تنظیم می‌کنند عبارت‌اند از:

❖ ماده ۶۱ قانون گمرکی جمهوری قرقیزستان مصوب ۱۹۹۷/۷/۳۰ و اصلاحیه آن مصوب ۲۷ آگوست ۱۹۹۸.

❖ قانون جمهوری قرقیزستان (بند ۱۰۷ مصوب ۷ دسامبر ۲۰۰۱) در خصوص تعرفه‌های گمرکی برای سال ۲۰۰۲.

❖ مصوبه دولت شماره ۷۱ مورخ ۲۰۰۰/۲/۱۱ در خصوص تصویب فهرست کشورهای کمتر توسعه یافته - استفاده کنندگان سیستم توافقی ترجیحات گمرکی اعضای اتحادیه، شماره ۵۸ مصوب ۲۴ سپتامبر - ۱۹۹۹ شامل ۴۷ کشور.

تعرفه‌های گمرکی جمهوری قرقیزستان طبق قانون، برای هر سال تعیین و به‌مبادی ورودی کشور اعلام می‌شود. بر اساس حقوق و عوارض گمرکی کالاهای وارداتی به این کشور بر حسب نوع کالا از صفر درصد تا ۱۷/۵ درصد است. در ارتباط با تعرفه‌های مرتبط با گروه‌های کالایی در بخش «تعرفه‌ها» بیشتر توضیح خواهیم داد.

۲-۲. قانون سرمایه‌گذاری خارجی

سرمایه‌گذاری خارجی در جمهوری قرقیزستان براساس قانون سرمایه‌گذاری خارجی مورخ سپتامبر ۱۹۹۷ انجام می‌شود. قانون مذکور، سرمایه‌گذاری را تضمین و مزایایی را برای سرمایه‌گذاری قائل می‌شود. از جمله در صورت سلب مالکیت شدن از سرمایه‌گذار، غرامت مناسب و کافی به او اختصاص می‌یابد. البته موضوع سلب مالکیت برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری خارجی تاکنون اتفاق نیفتاده است.

قرقیزستان از هر نوع مالکیت از جمله مالکیت خصوصی حمایت می‌کند. حق سرمایه‌گذاران مبنی بر اجازه بازگرداندن سرمایه و همچنین حق خروج سود حاصل از فعالیت آنها به شکل ارز و یا کالا محفوظ است.

قانون سرمایه‌گذاری خارجی، معاملات سرمایه‌گذاران خارجی را همانند شرکت‌های داخلی معتبر دانسته و آن را ضمانت کرده است. خسارت‌های احتمالی که به واسطه عملکرد غیرقانونی مقامات دولتی متوجه سرمایه‌گذاری خارجی می‌شود، به وسیله مقامات مربوطه بازپرداخت می‌شود. چنانچه بخش مربوطه بودجه کافی برای جبران خسارت را نداشته باشد دولت مبلغ توافق شده را از محل بودجه کشور می‌پردازد.

سرمایه‌گذاران خارجی، امکان انتخاب زمینه‌های متنوع سرمایه‌گذاری را دارا هستند و ضمن برخورداری از حقوق برابر با سرمایه‌گذاران داخلی، می‌توانند جهت تأسیس شرکت خارجی در قرقیزستان به صورت مالکیت صددرصد، سرمایه‌گذاری مشترک با شرکت‌های خارجی و یا سرمایه‌گذاری مشترک با شرکت‌های قرقیزی اقدام کنند. همچنین سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند سهام شرکت‌های قرقیزی را خریداری و در روند خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی مشارکت کنند.

۲-۳. قانون حق مالکیت

در این بخش، قانون حق مالکیت در کشور قرقیزستان مورد بررسی قرار گرفته است. شخصیت حقوقی خارجی اشخاص به شرط وجود یکی از علائم زیر محقق می‌شود:

- ❖ مطابق با قوانین کشور خارجی تأسیس و ثبت شده باشد.
- ❖ اگر به یک یا چند نفر شخصیت حقوقی و حقیقی خارجی وابسته باشد.
- ❖ اگر از جانب یک یا چند شخصیت حقیقی و حقوقی خارجی از طریق قرارداد کتبی کنترل و مدیریت شود.
- ❖ اگر در جمهوری قرقیزستان به ثبت رسیده باشد و در حدود ۲۰ درصد سرمایه اولیه این شرکت متعلق به اتباع خارجی و یا اشخاص حقیقی و حقوقی باشد.
- ❖ به موجب قرارداد و توافقات بین دو دولت تأسیس شده باشد.

طبق ماده پنج قانون زمین جمهوری قرقیزستان، اتباع خارجی حق مالکیت زمین را ندارند و در بند سه قانون زمین آمده است که برای اشخاص خارجی، زمین تنها به شکل موقت

و در قالب اجاره نود و نه ساله واگذار می‌شود.

مالکیت زمین برای اتباع خارجی در جمهوری قرقیزستان ناممکن است و تنها به صورت موقت (۴۹ ساله) به آنها زمین واگذار می‌شود. ولی مالکیت آپارتمان و یا بنایی که بر روی زمین ساخته شده است، بلامانع است و در صورت اقدام به این امر در صدور اسناد مربوط به زمین قید می‌شود که زمین از سوی دولت قرقیزستان به فرد اجاره داده شده است. زمینهای کشاورزی نیز به هیچ وجه به افراد خارجی واگذار نمی‌شود و تنها می‌توان از افراد محلی زمین را اجاره کرد. اگر فردی خارجی زمینی را به ارث ببرد موظف است ظرف مدت یک سال آن را به یکی از شهروندان قرقیزی بفروشد، در غیر این صورت از سوی دولت مصادره می‌شود.

۲-۳-۱. مالکیت دارایی‌های غیر منقول

قوانین مدنی جمهوری قرقیزستان درباره خریداری ساختمانهای غیرمسکونی هیچ محدودیتی را پیش‌بینی نکرده اما لازم به ذکر است که قرارداد خرید و فروش دارایی غیرمنقول باید در اداره ثبت اسناد تأیید و طبق ماده چهار قانون ثبت دولتی، این معامله بایستی در اداره ثبت دولتی قرقیزستان نیز به ثبت برسد، همچنین طبق ماده چهار و چهار قانون زمین جمهوری قرقیزستان، ساختمان و منزل جزء تفکیک‌ناپذیر قطعه زمین مربوط به آن بوده و حق مالکیت زمین نیز به مالک آن تعلق می‌گیرد و نیز مالک ساختمان و منازل حق استفاده و اختیار در این ساختمان را دارد و با صلاحدید خویش می‌تواند در آن هرگونه تغییری را به عمل آورد؛ از جمله مالک می‌تواند در صورت عدم مغایرت با شرایط استفاده از زمین آن را تخریب و نوسازی کند.

به عبارت دیگر شخصیت حقیقی یا حقوقی خارجی به رغم اینکه زمین را خریداری نکرده است و تنها آن را به صورت اجاره بلند مدت در اختیار دارد، می‌تواند ساختمان و هر بنای دیگر احداث شده در آن را به دیگری واگذار یا اجاره و یا آن را تغییر دهد.

۲-۳-۲. تملک کارخانه یا خانه‌های شهری با هدف سرمایه‌گذاری

با توجه به وجود فراوان کارخانه‌های متروک در قرقیزستان که نیازمند بازسازی و نوسازی خطوط تولید هستند، امکان خرید و سرمایه‌گذاری صد درصد یا سرمایه‌گذاری مشترک در آن وجود دارد.

وجود خانه‌های یک طبقه قدیمی (کلنگی) فراوان در سطح شهر و مرکز بیشکک موقعیت خوبی را برای سرمایه‌گذاران جهت خرید و تبدیل آن به واحدهای تجاری و مسکونی فراهم کرده است. البته در سالهای اخیر هجوم شرکتهای خارجی و اتباع ثروتمند قرقیز به بازار خرید و فروش این نوع املاک، قیمت آنها را به صورت غیر واقعی افزایش داده است.

۲-۴. قانون مناطق آزاد تجاری

مطابق با قانون جمهوری قرقیزستان در ارتباط با مناطق آزاد تجاری^۱، یک منطقه آزاد تجاری منطقه‌ای جداسازی شده و مستقل از قلمرو مناطق محدوده‌های شهرهای مختلف است که برای ایجاد شرایط مناسبی برای جذب سرمایه و فناوری‌های خارجی، توسعه پتانسیل اقتصادی، تولید زیرساختهای اجتماعی و تولیدی پدید آمده است.

شرکت کنندگان در فعالیتهای اقتصادی و اقتصاد خارجی (اشخاص حقیقی و نهادهای حقوقی ثبت شده مطابق با روند تأسیس) از فعالیتها، خدمات و هزینه‌های معمولی چون مالیات و عوارض گمرکی در مدت زمان فعالیت خود در منطقه آزاد تجاری معاف می‌باشند.

صادرات کالاهای تولید شده در منطقه آزاد تجاری از تخصیص و مجوز معاف هستند. شرکت کنندگان در فعالیتهای اقتصادی و اقتصاد خارجی (اشخاص حقیقی و نهادهای حقوقی ثبت شده مطابق با روند تأسیس) هر ساله در حدود ۱/۰ تا ۲ درصد از مجموع فروش کالاها و خدمات خود طی آن سال را به عنوان مالیات پرداخت می‌کنند.

قرقیزستان دارای چهار منطقه آزاد تجاری صنعتی فعال است.

فعالیت در منطقه آزاد تجاری جمهوری قرقیزستان دارای رویه متفاوت با فعالیت اقتصادی در سرزمین قرقیزستان است.

یکی از مناطق آزاد پررونق قرقیزستان در حومه شهر بیشکک واقع است. این منطقه، از دو بخش مجزا به شرح زیر تشکیل شده است:

الف) منطقه اصلی و شماره یک به نام آق چی^۲ در حدود ۲۵ کیلومتری شهر بیشکک در نزدیکی فرودگاه ماناس (در شمال بیشکک) و در مجموع ۲۰۰ هکتار مساحت دارد.

1. FEZ

2. Akchi

ب) منطقه شماره دو به نام 'ودنخواه' در انتهای خیابان ماناس به سمت آلاآرچای (در جنوب بیشکک) که در مجموع حدود ۴۰ هکتار است.

به این مناطق در زبان روسی سز^۲ می گویند. هر دو بخش تحت مدیریت واحدی است و رئیس آن نیز از سوی نخست وزیر تعیین می شود.

قرقیزستان تنها کشور در آسیای مرکزی است که دارای مناطق آزاد تجاری است. تاکنون بیش از ۶۰۰ شرکت از ۳۰ کشور در این منطقه ثبت شده اند که مهم ترین کشورهای فعال در آن شامل ترکیه، ایران، چین، روسیه، قزاقستان و... هستند.

مزایا و شرایط فعالیت در منطقه آزاد تجاری قرقیزستان عبارتند از :

- ❖ پرداخت ۱۰۰۰ دلار هنگام ثبت شرکت به عنوان حق ثبت
- ❖ پرداخت سالانه ۵۰۰ دلار بابت حق عضویت
- ❖ معافیت از تمام مالیاتها و پرداختها و تعهدات در تمام دوره ای که در منطقه آزاد فعال هستید.
- ❖ پرداخت تنها ۱ تا ۲ درصد از کل فروش سالیانه به مدیریت منطقه آزاد.
- ❖ واردات و صادرات همه کالاهای تولیدی در منطقه آزاد بدون پرداخت حقوق گمرکی
- ❖ سهولت در انجام امور ثبت و آغاز فعالیت در این منطقه
- ❖ سهولت در انجام امور گمرکی
- ❖ دسترسی سریع و آسان به خدمات عمومی مانند ارتباطات، آب، برق و امکانات حمل و نقلی
- ❖ هزینه اجاره انبار : ماهیانه هر متر مربع ۷-۵ دلار
- ❖ اجاره سوله به منظور فعالیتهای تولیدی : ماهیانه هر متر مربع ۷-۵ دلار
- ❖ اجاره زمین در منطقه آق چی : سالانه دو دلار برای هر متر مربع
- ❖ سایر هزینه ها : اشتراک ماهیانه تلفن ۲۰۰ صوم، آب هر مترمربع ماهیانه ۴/۲۰ صوم و برق هر کیلو وات ساعت ۱/۱۰ صوم. لازم به ذکر است که از زمان تأسیس منطقه آزاد در بیشکک، نحوه واگذاری زمین و مالکیت آن بر اساس اجاره ۹۹ ساله است.

۵-۲. قوانین گمرکی

به دلیل عضویت قرقیزستان در سازمان تجارت جهانی، قوانین گمرکی این کشورتابع مقررات این سازمان است. البته این کشور در اوایل سال ۲۰۰۵ مجوزی را از این سازمان دریافت کرد که باهدف جبران بخشی از بودجه دولت تعرفه‌های گمرکی را تا ۱۰ درصد افزایش دهد. مدت این مجوز ۶ ماه بود، ولی همچنان اجرایی‌شود.

محاسبه تعرفه گمرکی براساس ارزش کالا صورت می‌گیرد. دریافت ۳۵ درصد از ارزش کالا به عنوان تعرفه گمرکی کالاهای وارداتی از ایران (سند تعرفه‌های ترجیحی بین دو کشور در دستور کار قرارداد که در صورت امضا و تصویب آن تعرفه‌ها برای حدود ۳۰۰ قلم کالا کاهش می‌یابد).

دریافت ۱۵ درصد ارزش به عنوان کارمزد گمرکی صورت می‌گیرد. دریافت ۲۰ درصد ارزش کالاها به عنوان مالیات بر ارزش افزوده^۱ که در قرقیزستان به آن ان.دی.اس^۲ گفته می‌شود. (کشورهای روسیه، جمهوری آذربایجان و بلاروس از پرداخت آن معاف‌اند) و حدود هفت درصد هم برای سایر هزینه‌ها پرداخت می‌شود. ورود کالا به خاک قرقیزستان از کشورهای CIS بدون پرداخت تعرفه گمرکی صورت می‌گیرد.

ورود کالا برای شرکت در نمایشگاه‌های قرقیزستان در صورتی که به قصد فروش نباشد، بدون پرداخت وجه صورت می‌گیرد ولی در صورتی که قصد فروش آنها در زمان نمایشگاه وجود داشته باشد همه پرداختهای فوق صورت می‌گیرد، در این حالت تا ۱۰۰۰ دلار از ارزش کالاهای وارداتی مشمول معافیت از پرداخت عوارض گمرکی می‌شوند.

گروه‌های کشوری که قرقیزستان با آنها نظام خاصی از تعرفه‌های گمرکی را اعمال می‌کند، عبارت‌اند از :

❖ کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی

❖ کشورهای مجموعه شوروی سابق (کشورهای مشترک المنافع)

❖ کشورهایی که با آنها موافقت نامه‌های تعرفه ترجیحی دوجانبه، خارج از دو گروه فوق منعقد شده است.

1. VAT

2. NDS

❖ کشورهای بسیار فقیر جهان که به دلیل قرار گرفتن قرقیزستان در ردیف این گونه کشورهای درخصوص تعرفه‌های گمرکی دارای شرایط برابر در مبادلات تجاری با یکدیگر هستند.

۲-۶. قوانین کنسولی

همه افراد خارجی که قصد ورود به جمهوری قرقیزستان را دارند، باید ویزای این کشور را اخذ کنند. البته براساس موافقتنامه‌های دو جانبه قرقیزستان با برخی از کشورها، اتباع کشورهای طرف موافقتنامه نیاز به اخذ ویزا ندارند از جمله این کشورها می‌توان به جمهوری آذربایجان، آلبانی، ارمنستان، بلغارستان، بلاروس، بوسنی، گرجستان، قزاقستان، کره شمالی، کوبا، مالزی، مولداوی، مغولستان، لهستان، روسیه، رومانی، اسلواکی، اسلونی، ویتنام، تاجیکستان، ترکیه، اوکراین، کرواسی، چک، یوگوسلاوی و ژاپن اشاره کرد، اما اتباع گروهی از کشورها نیز که می‌توانند پس از سفر به قرقیزستان و حضور در این کشور اقدام به اخذ ویزای یک ماهه کنند، عبارتند از استرالیا، اتریش، بلژیک، انگلستان، آلمان، یونان، دانمارک، دولت اشغالگر اسرائیل، ایرلند، ایسلند، اسپانیا، ایتالیا، قبرس، کره، لیختنشتاین، لوگزامبورگ، مالت، موناکو، هلند، نروژ، نیوزلند، پرتغال، آمریکا، فنلاند، فرانسه، سوئیس و سوئد.

سفر به قرقیزستان با اخذ ویزای سیاسی، دولتی، یک ساله است و تا پنج سال هر سال می‌توان آن را تمدید کرد. ویزای سرمایه‌گذاری نیز یک تا پنج ساله صادر می‌شود. ویزای توریستی نیز یک ماهه و ترانزیتی پنج روزه صادر می‌شود.

فرد دارنده ویزای قرقیزستان باید حداکثر تا پنج روز پس از ورود به قرقیزستان گذرنامه خود را ممه‌ور به مهر وزارت کشور قرقیزستان به نام «مهرآویر» کند که مخارج آن حدود ۱۰۰ صوم است. این اقدام در واقع ثبت حضور اتباع خارجی در قرقیزستان است و تأخیر در پرداخت این مبلغ نیز مشمول جریمه است.

۲-۷. قوانین بانکی

ورود و خروج هرگونه ارز از مبادی مرزی و گمرکی این کشور آزاد است و تنها اظهار مبالغ همراه فرد کفایت می‌کند. قرقیزستان در میان کشورهای آسیای مرکزی تنها کشوری است که از این قاعده برخوردار است. نظام بانکی جمهوری قرقیزستان دارای

۱۹ مؤسسه مالی و اعتباری است. در میان آنها ۱۴ بانک دارای سرمایه خارجی هستند که سرمایه ۹ بانک بیش از ۵۰ درصد است و دو بانک دمیر بانک^۱ (ترکیه‌ای) و شعبه بانک ملی پاکستان با ۱۰۰ سهام خارجی فعال‌اند و در این میان نیز تنها سه بانک دولتی فعال هستند و مابقی همگی خصوصی هستند. تمامی مؤسسات بانکی فعال دارای اعتبار بین‌المللی هستند. بانک ملی در جمهوری قرقیزستان همان بانک مرکزی است که نظارت بر فعالیت بانکها را برعهده دارد.

مهم‌ترین بانکهای بازرگانی فعال در قرقیزستان عبارت‌اند از :

- ❖ امان بانک^۲ (بانک روسی - قرقیزی)، قرقیزپرومستوری بانک، کارکورمسک قرقیزستان (قرقیزی - قزاقی)، قرقیزستان که ۴ بانک فوق همگی در سال ۱۹۹۱ موفق به‌اخذ مجوز شده‌اند.
- ❖ انرگ بانک و آک بانک (اخذ مجوز سال ۱۹۹۲)
- ❖ ایسی کوول (اخذ مجوز سال ۱۹۹۳)
- ❖ تولبای، شرکت پس‌انداز و تصفیه، اینگزیم بانک (سال ۱۹۹۶)، (سهامداران اینگزیم بانک عبارت‌اند از طرفهای قرقیزی، قزاقی و بانک توسعه و بازسازی اروپا)
- ❖ دمیربانک قرقیزستان (ترکیه‌ای)، دوس کردو بانک، بانک آسیا یونیورسال (سال ۱۹۹۷)
- ❖ اکو بانک، قرقیز کردیت بانک، آسیا بانک، بانک باکای (سال ۱۹۹۸)
- ❖ هالی بانک قرقیزستان (سال ۱۹۹۹) (قزاقستانی)
- ❖ شعبه بانک ملی پاکستان در بیشکک (سال ۲۰۰۰)
- ❖ بانک سرمایه‌گذاری و اعتبار قرقیزستان (۲۰۰۱) (قرقیزی، بنیاد آفاخان، یکی از مؤسسات مالی اروپایی و بانک توسعه و بازسازی اروپا)
- ❖ بانک اعتباری و مالی بیشکک (سال ۲۰۰۵)

نرخ بهره و نظام بانکی قرقیزستان بیش از هر چیز توافقی است و از دل مذاکره و رایزنی سرمایه‌گذاران با مسئولان بانک موردنظر جهت اخذ اعتبار بیرون می‌آید، ولی به‌هر تقدیر براساس نوع فعالیت اقتصادی، مدت زمان بازپرداخت و میزان اعتبار مورد نیاز از ۱۴ درصد

1. Damir Bank

2. Aman Bank

تا ۲۸ درصد در بانکهای مختلف، متفاوت است.

۸-۲. قوانین مالیاتی

قانون مالیات قرقیزستان در اول ژوئیه ۱۹۹۶ به شرح زیر به تصویب رسیده است:

❖ مالیات مشارکت، ۳۰ درصد (این رقم از سال ۲۰۰۲ به ۱۰ درصد کاهش یافته)

❖ مالیات بر ارزش افزوده

❖ مالیات غیرمستقیم

❖ مالیات بر درآمد (که طبق سیستم خاص تعیین نرخ مالیات بر درآمد، محاسبه می شود)

❖ نگرفتن مالیات از واردات کالاهای سرمایه ای

❖ نگرفتن مالیات از مواد خام و کالاهای نیم ساخته وارداتی

افرادى که قصد دارند در قالب یک شخصیت حقیقی (و از طریق ایجاد شرکت) فعالیت کنند، تنها در کمیته ملی آمار و اداره دولتی مالیات ثبت نام می کنند.

کسانی که قصد آغاز فعالیت دارند، در نهادهای ذکر شده نام خود را ثبت می کنند و مجوز فعالیت می گیرند که در آن نوع فعالیت اقتصادی (فعالیت های مجاز براساس ماده ۹ قانون صدور مجوز جمهوری قرقیزستان) و براساس نوع شرکتی که می خواهند تأسیس نمایند، مجوز فعالیت دریافت می کنند.

برای ثبت در وزارت دادگستری مؤسس و یا نماینده آن به این وزارتخانه مراجعه و با ارائه درخواست، فرمهای مربوطه را که براساس نوع فعالیت مورد نظر ارائه خواهند شد تکمیل می کند. اتباع خارجی کپی گذرنامه خود را نیز باید ارائه دهند.

ثبت شرکت در وزارت دادگستری بدون پرداخت وجه و حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از زمان ارائه درخواست صورت می گیرد. برای تأسیس شرکتهای سهامی، فرد متقاضی باید تأییدیه را به بانک را ارائه کند که براساس آن حداقل ۵۰ درصد از میزان سرمایه اولیه شرکت در حساب مؤسس وجود داشته باشد.

دریافت کارت مربوط به کمیته ملی آمار نیز دو روز پس از معرفی فرد از سوی وزارت

دادگستری به این کمیته صادر می‌شود. تمام مدارک ارائه شده از سوی اتباع خارجی، باید به زبانهای روسی و یا قرقیزی ترجمه رسمی شده باشند. در بیشکک دارالترجمه‌های رسمی فعالیت می‌کنند اینگونه خدمات را ارائه می‌دهند.

ثبت در اداره دولتی مالیات جمهوری قرقیزستان و یا شعبات آن در مناطق مختلف این کشور برای آغاز فعالیت در قلمرو قرقیزستان اجباری است و به این منظور ارائه مدارک زیر الزامی است:

تأییدیه ثبت دولتی (وزارت دادگستری)، کپی اساسنامه شرکت و تکمیل فرمهای مربوطه که از سوی اداره مالیاتی ارائه می‌شود و برای فعالیتهای اقتصادی در قالب شخصیت حقیقی، ارائه کپی کارت آماری و کپی گذرنامه فرمهای مربوطه لازم است.

در این مرحله سه کارت مخصوص مالیاتی از سوی فرد متقاضی تکمیل می‌شود. پس از ثبت، فرد کد مالیاتی شخصی را دریافت می‌کند که می‌تواند در تمام اسناد مالی و بانکی خود، از آن استفاده کند.

از تمام فعالیتهای اقتصادی و دارایی‌های افراد در جمهوری قرقیزستان، مالیات دریافت می‌شود.

دولت قرقیزستان برنامه کاهش نرخ برخی از انواع مالیاتها و حذف برخی از این موارد را در دستور کار دارد، ولی تاکنون هیچ کدام از این برنامه‌ها نهایی و برای اجرا ابلاغ نشده‌اند. انواع مالیاتها زیر در این کشور دریافت می‌شود :

❖ ۲۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده^۱ از حجم تولید

❖ ۴ درصد از خرده‌فروشی و خدمات

❖ ۰/۸ درصد از حجم کالای تولید شده، خرده‌فروشی صورت گرفته و خدمات ارائه شده

❖ ۱/۵ درصد به عنوان مالیات حوادث غیرمترقبه از حجم کالای تولید شده و فروخته شده و درآمد ناخالص در خرده‌فروشی

❖ ۲۰ درصد مالیات بر درآمد

❖ ۲۰ درصد مالیات بر سود

❖ مالیات محلی (که در مناطق مختلف از فعالیتهای اقتصادی و اموال اخذ می‌شود)

افراد خارجی می‌توانند مالک اتومبیل خود شوند، ولی برای آنها پلاک زرد صادر می‌شود. به همین دلیل برخی از اتباع خارجی اقدام به خرید وکالتی، معروف به داورنوس^۱، می‌کنند که مهلت آن سه‌ساله است. یک ماه قبل از پایان این مدت، باید دوباره نسبت به تمدید آن اقدام کنند. به صورت متوسط زمان برآورد شده از سوی نهادهای بین‌المللی ۲۱ روز است که یک نفر می‌تواند فعالیت تجاری و اقتصادی خود را در قرقیزستان آغاز کند.

۹-۲. حمایتها و اعتبارات خارجی

جمهوری قرقیزستان به دلیل ضعف منابع مالی، از آغاز استقلال تاکنون نیازمند حمایتها و اعتبارات خارجی بوده‌است.

در میان سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی و منطقه‌ای، بانک جهانی بیشترین اعتبار را به این جمهوری اختصاص داده است. (۴۰۰ میلیون دلار). پس از بانک جهانی، بانک توسعه آسیایی، صندوق بین‌المللی پول، اتحادیه اروپایی و برنامه توسعه سازمان ملل، عمده‌ترین اعتباردهندگان در ساختار اقتصادی جمهوری قرقیزستان محسوب می‌شوند.

در میان کشورهای خارجی، بیشترین میزان حمایتها و اعتبارات سرمایه‌گذاری مربوط به ایالات متحده آمریکا (بیش از ۶۰۰ میلیون دلار) است. پس از آمریکا، کشورهای سوئیس، آلمان، ترکیه، دانمارک و هلند بیشترین سهم را در اعطای اعتبارات به این جمهوری داشته‌اند.

۱۰-۲. مراحل راه‌اندازی یک کسب و کار

در این قسمت با مراحل راه‌اندازی یک کسب‌وکار در کشور قرقیزستان آشنا می‌شویم. آشنایی با این مراحل برای سرمایه‌گذاران خارجی که خواهان تأسیس شرکت در این کشور هستند، الزامی است. جدول شماره ۱، مراحل راه‌اندازی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. مراحل راه‌اندازی یک شرکت در قرقیزستان

هزینه	زمان انجام	نام مرحله
بدون هزینه	۱ روز	به حساب گذاشتن بیش از ۵۰ درصد سرمایه امتیاز نامه در یک بانک و دریافت سند
۱۵۰ KGS در محضر دولتی (۵۰ KGS برای هر ۳ کپی از پیمان تأسیس) و ۳۰۰ KGS در محضر خصوصی (۵۰ KGS برای هر ۳ کپی از پیمان تأسیس + ۱۵۰ KGS هزینه خدمات)	۱ روز	محضری و رسمی کردن پیمان تأسیس شرکت
بدون هزینه	۱ روز	اخذ سند مکان شرکت
۱۷۴ KGS	۱۰ روز	ثبت در بدنه مربوطه در وزارت دادگستری، ثبت دولتی
۶۰ KGS	۲ روز	ثبت با بازرسی مالیات دولتی و اخذ تأییدیه برای ایجاد شهر شرکت
۱۰۱۰۰ KGS هزینه مجوز + ۴۵۰۱۵۰۰ KGS (هزینه خدمات)	۳ روز	اخذ مجوز برای تهیه شهر شرکت و تهیه یک مهر
۳۰ KGS	۲ روز	ثبت با سرمایه اجتماعی
بدون هزینه	۱ روز	باز کردن حساب بانکی

منبع: www.doingbusiness.org

۳. عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی

در این قسمت با روابط بین‌المللی قرقیزستان در قالب پیمانها و نهادهایی که این کشور به عضویت آنها درآمده‌است، آشنا خواهیم شد:

۳-۱. سازمان ملل^۱

سازمان ملل یک سازمان بین‌المللی است که هدف اصلی آن تسهیل همکاری در قانون بین‌المللی، امنیت بین‌المللی، توسعه اقتصادی، پیشرفت اجتماعی و مسائل حقوق بشر است. UN در سال ۱۹۴۵ به منظور جلوگیری از جنگ میان ملل و بازگشایی چارچوبی برای گفتگو ایجاد شد.

۳-۲. کشورهای مستقل مشترک المنافع^۲

CIS سازمانی بین‌المللی است که متشکل از ۱۱ جمهوری شوروی سابق اعم از ارمنستان، آذربایجان، بلاروس، گرجستان، قزاقستان، قرقیزستان، مولداوی، روسیه، تاجیکستان، اوکراین و ازبکستان است. ترکمنستان از ۲۶ آگوست ۲۰۰۵ از عضویت دائم و فعال در این سازمان انصراف داده و تنها یک عضو شرکت‌کننده است. ایجاد CIS در ۲۱ دسامبر ۱۹۹۱ انجام گرفت و مطابق نظریه رهبران شوروی، هدف اصلی آن پذیرفتن یک جدایی متمدن میان جمهوری‌های شوروی است و در حال حاضر چنین برداشت می‌شود که CIS به‌عنوان یک ابزار جغرافیای سیاسی موجب شده تا روسیه همچنان تسلط خود را بر جمهوری‌های شوروی سابق حفظ کند.

۳-۳. سازمان امنیت جمعی^۳

این سازمان در هفتم اکتبر ۲۰۰۲ با امضای پیمان مربوطه که از سوی رئیس‌جمهورهای ارمنستان، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان، روسیه، تاجیکستان تشکیل شد. این پیمان بر تمایل کشورهای عضو برای جلوگیری از تحمیل زور تأکید دارد.

۳-۴. سازمان همکاری اقتصادی (اكو)^۴

ECO یک سازمان بین‌المللی میان دولتی است که مشتمل بر هفت کشور آسیایی و سه کشور اروپایی است. ECO چارچوبی جهت بررسی راه‌های ممکن به منظور ارتقای توسعه

1. United Nations: UN

2. Common wealth of Independent States: CIS

3. Collective Security Treaty Organization: CSTO

4. Economy Cooperation Organization: ECO

و ترقی تجارت و فرصتهای سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند. کشورهای عضو از قرار افغانستان، آذربایجان، ایران، قزاقستان، قرقیزستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکیه، ترکمنستان و ازبکستان هستند. هدف اصلی ECO ایجاد یک بازار مستقل برای کالاها و خدمات، همچون اتحادیه اروپا است.

۳-۵. سازمان کشاورزی و غذا^۱

FAO یک سازمان فرعی از UN است که تلاشهای بین‌المللی به منظور از بین بردن گرسنگی انجام می‌دهد. FAO بدون در نظر گرفتن میزان توسعه یافتگی کشورها، باب و بحث مذاکره برای کشورها را باز گذاشته‌است. FAO همچنین به عنوان منبعی از دانش و اطلاعات است که به کشورهای در حال توسعه در هم‌وزنیزه کردن و ترقی کشاورزی، جنگلداری و ماهی‌گیری کمک نموده و تغذیه مناسب و امنیت غذایی را برای همه تضمین می‌نماید.

۳-۶. سازمان تجارت جهانی^۲

WTO یک سازمان بین‌المللی است که جهت هدایت و رفع ممانعت از تجارت بین‌المللی تأسیس شده است. WTO از اول ژانویه ۱۹۹۵ پدید آمد و جایگزین پیمان عمومی تعرفه‌ها و تجارت شده است. WTO قواعد تجارت میان کشورها را در سطحی نزدیک به سطح جهانی هدایت کرده و مذاکره و اجرای پیمانهای تجاری جدید را بر عهده دارد.

۳-۷. سازمان فرهنگی، علمی و آموزشی ملل متحد^۳

UNESCO سازمان فرعی از سازمان ملل متحد است که در ۱۶ نوامبر ۱۹۴۵ تأسیس شده است. هدف اصلی UNESCO شرکت در فعالیتهای مختلف برای برقراری صلح و امنیت به کمک ترقی همکاری‌های بین‌المللی در زمینه‌های آموزشی، علمی، فرهنگی است، تا بتوان عدالت جهانی، قاعده قانون، حقوق بشر و آزادی‌های بنیادی اعلام شده پیمان سازمان ملل متحد را تحقق بخشید.

1. Food and Agriculture Organization: FAO

2. World Trade Organization: WTO

3. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO

۳-۸. سازمان سلامت جهانی^۱

WHO یکی از سازمانهای فرعی سازمان ملل متحد است که به عنوان یک نهاد هماهنگ کننده در زمینه سلامت عمومی بین المللی فعالیت می کند و در هفتم آوریل ۱۹۴۸ تأسیس شده است.

۳-۹. فدراسیون جهانی اتحادیه های بازرگانی^۲

WFTO پس از جنگ جهانی دوم به منظور مجتمع کردن اتحادیه های بازرگانی جهانی در یک سازمان بین المللی مستقل، همچون اتحادیه اروپا، پدید آمد.

۳-۱۰. سازمان گمرکات جهانی^۳

WCO یک سازمان میان دولتی است که به اعضا (مدیران گمرک ۱۷ کشور که نماینده دولت خود هستند) کمک می کند تا در مسائل گمرکی ارتباط برقرار نموده و با یکدیگر همکاری کنند. این سازمان در سال ۱۹۵۲ به عنوان انجمن همکاری های گمرکی تأسیس شد و نام آن در سال ۱۹۹۴ انتخاب شد.

۳-۱۱. کنفرانس ملل متحد در ارتباط با تجارت و توسعه^۴

UNCTAD در سال ۱۹۶۴ به عنوان بدنه دائمی میان دولتی تأسیس شد تا به مسائل توسعه، سرمایه گذاری و تجارت بپردازد.

۳-۱۲. سازمان همکاری های شانگهای^۵

SCO یک سازمان امنیتی دوطرفه میان دولتی است که در سال ۲۰۰۱ از سوی رهبران، چین روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان تأسیس شد.

1. World Health Organization: WHO

2. World Federation of Trade Unions: WFTO

3. World Customs Organization: WCO

4. United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD

5. Shanghai Cooperation Organization: SCO

۳-۱۳. سازمان امنیت و همکاری در اروپا^۱

OSCE یک سازمان بین‌المللی است که محملی برای گفتگوهای سیاسی است. هدف اصلی آن برقراری ثبات و امنیت در منطقه بر پایه تجارب دموکراتیک حکومت‌های متمرکز است.

۳-۱۴. سازمان کنفرانس اسلامی^۲

OIC در شهر جدّه عربستان قرارداد و یک سازمان میان‌دولتی است که نمایندگی دائم در سازمان ملل دارد. OIC متشکل از ۵۷ کشور بوده که اکثر آنها اسلامی هستند و در خاورمیانه، آفریقای شمالی، غربی و جنوبی، آسیای مرکزی، اروپا، آسیای جنوبی شرقی، آسیای جنوبی و آمریکای جنوبی قرارداد دارند.

۳-۱۵. بانک جهانی^۳

این بانک در سال ۱۹۹۴ تأسیس شده و تأمین‌کننده منابع مالی و کمک‌های فنی موردنیاز به کشورهای در حال توسعه است و هم‌اکنون یعنی در سال ۲۰۰۸، ۱۸۵ عضو رسمی دارد. این بانک تاکنون به تقویت بیش از ۱۰۰ اقتصاد جهانی کمک کرده است. عضویت در صندوق بین‌المللی پول^۴، شرط عضویت در بانک جهانی است.

۳-۱۶. آژانس ضامن سرمایه‌گذاری چند جانبه^۵

MIGA یکی از اعضای گروه بانک جهانی است که به منظور ترقی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در میان کشورهای در حال توسعه به کمک اطمینان‌دهی به سرمایه‌گذاران در مقابل ریسک سیاسی، توصیه به دولت برای جذب سرمایه‌گذاری، به اشتراک‌گذاری اطلاعات به واسطه خدمات اطلاعات سرمایه‌گذاری بر خط و برای وساطت مباحثات میان دولتها و سرمایه‌گذاران تشکیل شده است.

1. Organization for Security and Cooperation in Europe: OSCE

2. Organization of the Islamic Conference: OIC

3. World Bank

4. IMF

5. Multilateral Investment Guarantee Agency: MIGA

۳-۱۷. اتحادیه مخابرات بین‌المللی^۱

ITU یک سازمان بین‌المللی است که به منظور استانداردسازی و تنظیم مخابرات و رادیوی بین‌المللی تأسیس شده است.

۳-۱۸. سازمان بین‌المللی استانداردسازی^۲

ISO یک سازمان استانداردسازی بین‌المللی است که متشکل از نمایندگانی از سازمانهای استاندارد ملی مختلفی است. این سازمان در ۲۳ فوریه سال ۱۹۴۷ تأسیس شده و تاکنون استانداردهای تجاری و صنعتی بسیاری را نشر کرده است.

۳-۱۹. صندوق بین‌المللی پول^۳

IMF یک سازمان بین‌المللی است که بر سیستم مالی جهانی به واسطه مشاهده نرخهای تبدیل و متعادل کردن پرداختها نظارت می‌کند.

۳-۲۰. سازمان بین‌المللی کار^۴

ILO یکی از آژانسهای بخصوص سازمان ملل متحد است که مسائل کارگران را بررسی می‌کند.

۳-۲۱. اتاق بازرگانی بین‌المللی^۵

IFC به عنوان یکی از اعضای گروه بانک جهانی به سرمایه‌گذاری پایدار بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه به عنوان راهی برای کاهش فقر و ترقی زندگی مردم می‌پردازد.

1. International Telecommunication Union: ITU
2. International Organization for Standardization: ISO
3. International Monetary Fund: IMF
4. International Labour Organization: ILO
5. International Finance Corporation: IFC

۳-۲۲. سرمایه‌گذاری بین‌المللی برای توسعه کشاورزی^۱

IFAD یکی از آژانسهای وابسته به سازمان ملل متحد است که به‌عنوان یک مؤسسه بازرگانی بین‌المللی در سال ۱۹۷۷ پایه‌گذاری شد. IFAD به منظور از بین بردن فقر روستایی در کشورهای در حال توسعه پدید آمده است.

۳-۲۳. بانک بین‌المللی برای بازسازی و توسعه^۲

IBRD یکی از پنج مؤسسه تشکیل‌دهنده بانک جهانی و یک سازمان بین‌المللی است که مأموریت اصلی آن سرمایه‌گذاری برای بازسازی کشورها و مقابله با فقر است.

جز مواردی که در بالا اشاره شد، قرقیزستان در نهادهای بین‌المللی دیگری همچون سازمان هواشناسی جهانی، سازمان مالکیت فکری جهانی، اتحادیه پست جهانی، سازمان توریسم جهانی، کمیته جهانی المپیک و فدراسیون بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر عضویت دارد.

1. International Fund for Agriculture Development: IFAD

2. International Bank for Reconstruction and Development: IBRD

فصل دوم

محیط فرهنگی

شناسایی فرهنگ و آداب و رسوم اجتماعی حاکم بر یک کشور یکی از کلی‌ترین عوامل توسعه روابط و مناسبات تجاری با آن کشور به‌شمار می‌رود.

بنابراین در این فصل نخست با ارکان فرهنگی و آداب و رسوم کشور قرقیزستان آشنا می‌شویم و درنهایت با رفتار و سلايق مردم آن کشور در هنگام فعالیتهای تجاری آشنا می‌شویم.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت با ارکان تشکیل‌دهنده فرهنگ کشور قرقیزستان همچون مذهب، زبان، الگوی زندگی و... آشنا شده و سپس آداب و رسوم کلی این کشور بررسی می‌شود.

۱-۱. مذهب

جمعیت این کشور به لحاظ اعتقادات دینی به‌طور عمده تابع دین مبين اسلام و مسیحیت هستند.

قرقیزهای مسلمان ۷۵ درصد جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند که بیشتر آنها تابع مذهب حنفی هستند، همچنین ۲۰ درصد جمعیت این کشور تابع دین مسیح و مذهب ارتدکس هستند و سایر مذاهب نیز در این کشور پنج درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند.

۲-۱. زبان

زبانهای قرقیزی و روسی، هردو زبان رسمی این کشور هستند، ولی از زبان روسی به عنوان زبان کاربردی در مراجع اداری و قضایی استفاده می شود.

زبان روسی ۳۳ حرف و زبان قرقیزی ۳۶ حرف دارد. تا سال ۱۹۲۳ از الفبای عربی استفاده می شد و هنوز نیز اقوام اویغور در مرز چین از این الفبا استفاده می کنند. در سال ۱۹۲۴ رسم الخط عربی جای خود را به رسم الخط ترکی داد و از سال ۱۹۴۰ رسم الخط سرلیک جایگزین رسم الخط عربی شد.

۳-۱. الگوی زندگی

شیوه زندگی سنتی در قرقیزستان، رواج خاصی دارد. در این نوع زندگی، مردم قرقیز بسیاری از ابزارهای مورد استفاده خود را از چرم می سازند.

از جمله این موارد می توان به کوکور^۱ اشاره کرد که نوعی کتری چرمی است.

نوعی کلاه نیز به نام اک کالپاک^۲، از نظر مردم قرقیزستان مقدس محسوب می شود. براساس این اعتقاد، استفاده کنندگان از این کلاه از نیروی خاصی برخوردار می شوند.

اسب در فرهنگ سنتی مردم قرقیزستان نقش پررنگی دارد، به گونه ای که در گذشته اسب را بالهای مرد می دانستند. بهترین مردان قرقیزی همواره براساس میزان مهارتشان در اسب سواری مورد قضاوت قرار می گرفته و مردان بزرگ کسانی بوده اند که در اسب سواری چیرگی خاصی داشته باشند

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

براساس آخرین آمار، حدود ۱۰ هزار سازمان مردم نهاد^۳ در قرقیزستان ثبت شده اند که از این تعداد بیش از پنج هزار مورد فعال هستند. نهادهای بین المللی و کمکهای خودجوش عمومی، اصلی ترین منابع تأمین مالی این سازمانها هستند.

1. KOOKOR

2. AK-KALPAK

3. NGO

سیستم دولتی قرقیزستان سکولار بوده و قانون اساسی براساس جدایی دین از سیاست است. به رغم مسلمان بودن حدود ۸۰ درصد از مردم کشور، هیچ دینی در قانون اساسی قرقیزستان دین رسمی اعلام نشده است.

در حدود دوهزار مسجد در قرقیزستان وجود دارد که اصلی ترین نماد دین اسلام محسوب می شوند. گاهی از برخی از این مساجد صدای اذان نیز شنیده می شود. امور دینی در کشور منحصر به چند مورد خاص است: اداره مساجد، برگزاری نمازهای فطر و قربان، برنامه های ماه رمضان، اعزام حجاج، اداره مدارس و دانشگاه های اسلامی و در نهایت برگزاری نماز جمعه در تعداد محدودی از اصلی ترین مساجد کشور. همه این امور تحت مدیریت اداره «مفتیات» صورت می گیرد که رئیس آن از سوی رئیس جمهور تعیین می شود. نهادهای دینی و علمای دینی به دلیل علاقه نمادین مردم به اسلام، به صورت سنتی در روستاها و مناطق دورافتاده و در میان قبایل و گروه های فامیلی، دارای جایگاه بانفوذی هستند.

۵-۱. رسانه ها

در قرقیزستان ۵ شبکه محلی وجود دارد و علاوه بر آن یک شبکه کابلی به نام «آلاتی وی» وجود دارد که ۶۰ شبکه تلویزیونی (به طور عمده روی زبان) را با هزینه ماهیانه ۱۰ دلار به مکانهای مورد درخواست منتقل می کند حدود ۸ شبکه رادیویی نیز در این کشور فعال است. افزون بر شبکه رادیو و تلویزیونی رسمی قرقیزستان^۱ معروف ترین شبکه های رادیو تلویزیونی قرقیزستان، آلماز، ماکس، پیرائید^۲، کورت^۳ و NBT هستند. چندین شبکه تلویزیونی منطقه ای نیز وجود دارد که از میان آنها می توان به شبکه مزون^۴ و OSH^{۳۰۰۰} اشاره کرد.

همچنین در این کشور جراید مختلفی نیز به زبانهای مختلف چاپ و منتشر می شوند که می توان به عالم (قرقیزی)، گیم (قرقیزی)، آکی پرس (روسی)، آزرور (انگلیسی)، دلانومر (روسی)، تایمز آسیای مرکزی (انگلیسی)، عصر بیشکک (روسی)، مایا استالیتسا (روسی)، ام اس ان (روسی)، اسلوو قرقیزستان (روسی) اشاره کرد.

1. KTR

2. Piramida TV

3. Koort

4. Mezon TV

۱-۶. عادات خرید و مصرف

غذای ملی قرقیزی‌ها بش‌بارماق^۱ است که به‌غذای پنج‌انگشتی معروف بوده و شامل گوشت پخته و ماکارونی است. از دیگر غذاهای قرقیزی پلمنی^۲ است که یک خوراک رشته‌فرنگی روسی است.

غذای دیگر لاگ‌من^۳ است که حاوی ماکارونی و برنج، گوشت و هویج است. بیشتر غذاها از گوشت گوسفند، گوشت گاو و جوجه تهیه می‌شود. گوشت خوک فقط در بیشکک خریداری می‌شود. بیشتر مردم از نانی که با چربی پخته شده، در وعده غذایی روزانه استفاده می‌کنند. مردم قرقیز از چربی گوسفند به عنوان کره استفاده می‌کنند.

کومیس^۴ یک نوشیدنی رایج قرقیزی است که از شیر تخمیر شده تهیه می‌شود. مزه آن ترش و کمی‌اسیدی و حاوی مقداری الکل است.

مردم این کشور برای سفر در کوهستانها حتماً باید آب تمیز به‌همراه داشته باشند چون آب اغلب مناطق کم، کثیف و آلوده است.

در برخی از شهرهای قرقیزستان به‌ویژه بیشکک که حالت اروپایی دارد، می‌توان زنان جوان زیادی را مشاهده کرد که پوششی به‌سبک مردم اروپا دارند و مردان بومی شلوار کوتاه می‌پوشند.

1. Beshbarmak
2. Pelmeny
3. Lagman
4. Kumyss

۷-۱. تعطیلات رسمی

قرقیزستان در ایام سال ۱۲ روز تعطیل رسمی دارد که دو روز آن مربوط به تعطیلات مذهبی شامل عید فطر و قربان است و تعطیلات دیگر این کشور مناسبت‌های سیاسی و ملی دارد.

جدول شماره ۲، تعطیلات رسمی کشور قرقیزستان را نشان می‌دهد.

جدول ۲. تعطیلات رسمی قرقیزستان

روز میلادی	روز شمسی	مناسبت
۲۱ مارس	۱ فروردین	نوروز
۷ ژانویه	۱۷ دی	روز کریسمس
۲۳ فوریه	۴ اسفند	روز مدافعان سرزمین مادری
۸ مارس	۱۷ اسفند	روز زن
۲۴ مارس	۴ فروردین	روز انقلاب مارس ۲۰۰۵
۱ می	۱۱ اردیبهشت	روز کارگر
۵ می	۱۵ اردیبهشت	روز قانون اساسی
۹ می	۱۹ اردیبهشت	روز پیروزی در جنگ جهانی دوم
۳۱ آگوست	۹ شهریور	روز ملی استقلال کشور
۷ نوامبر	۱۶ آبان	انقلاب بزرگ سوسیالیستی

منبع: www.wikipedia.org

۲- فرهنگ مذاکره

بعد از آشنایی با فرهنگ عمومی و عادات و رفتارهای معمول شهروندان و مردم قرقیزستان، زمان آن رسیده است تا کمی هم با آداب و رفتارهای ایشان در مناسبت‌های تجاری و مذاکرات مربوطه آشنا شویم.

۱-۲. دیدگاه کلی نسبت به ایران

در قرقیزستان دیدگاه کلی به ایران و ایرانی کاملاً مثبت است، هرچند تبلیغات سوء، علیه ایران در افکار عمومی بی تأثیر نبوده است. با وجود این بسیاری از اقشار مذهبی قرقیزستان، به دلیل اسلامی بودن ایران احترام خاصی برای آن قائل هستند.

البته تفاوت مذهبی در مواردی ارتباطات را نیز تحت تأثیر قرار داده است. به طور کلی شناخت از ایران به ویژه در نسل جدید، چندان منطبق با واقعیت نیست و عموماً برگرفته از اخبار رسانه های روسی و غربی است. در بسیاری از موارد ملاحظه می شود که تنها با انجام یک سفر و بازدید از ایران، تصورات آنان تغییر کرده و از ذهنیت منفی به علاقه مندی به برقراری ارتباط با ایران تغییر کرده است.

۲-۲. آداب مذاکره

به دلیل وضعیت موجود در کشور قرقیزستان، مذاکرات معمولاً در کشور مقابل انجام می پذیرد. مذاکره در قرقیزستان ویژگی خاصی ندارد و از قواعد عمومی این حوزه پیروی می کند. در بخش های دولتی، مذاکرات طولانی تر و تصمیم گیری دشوارتر صورت می گیرد. در بخش خصوصی به دلیل محدود بودن دایره مذاکره کنندگان، تصمیم گیری راحت تر انجام می شود.

شفافیت در مذاکرات معمولاً محدود است. استفاده از مشاوره های حقوقی و وکلای محلی، بخش مهمی از مشکل شفافیت را حل می کند.

۲-۲-۱. پایبندی به توافقات

در قرقیزستان پایبندی سازمانها و شرکتهای به توافقات، به مراتب بهتر و مؤثرتر از اشخاص حقیقی است. پایبندی به توافقات در نهادهای دولتی بیشتر از سایر موارد است و امکان پی گیری توافقات، بیشتر از بخش خصوصی است.

۲-۲-۲. ارزشها

یکی از ارزشهای غالب در قرقیزستان، برگزاری جشن نوروز است. عید نوروز در قرقیزستان،

تنها یک روز آن هم در روز اول یا دوم فروردین ماه است. تا قبل از فروپاشی شوروی سابق، این مراسم به دست فراموشی سپرده شده بود، ولی پس از فروپاشی دوباره حیات یافت و هر سال با شکوه تر از سال قبل برگزار می شود.

دولت، مراسم جشن این روز را در شهرها تدارک می بیند و در روستاها بزرگان و ریش سفیدان در برگزاری آن دخالت دارند. در شهرها در میادین بزرگ و در روستاها در بیابان های اطراف، این جشن برگزار می شود. در این روز پختن غذاهای معروف قرقیزی مثل (بش بارماق) مانته برسک و کاتما مرسوم است که به صورت رایگان بین حاضران در جشن پخش می شود. در این روز افزون بر جشن، برگزاری مسابقاتی از قبیل سوارکاری و غیره نیز مرسوم است و جوایز ارزنده ای به نفرات برتر داده می شود.

یکی دیگر از موارد با ارزش در قرقیزستان، اسطوره ای به نام ماناس^۱ است. ماناس اسطوره داستانی و تاریخی مردم قرقیزستان است که در تمام زمینه های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی الهام دهنده به مردم این سرزمین است. وی شخصیتی همانند رستم در ادبیات ایران برای مردم این کشور است که شرح زندگی و رویدادهای حیات وی به وسیله افراد مختلف در دوره های مختلف این سرزمین نقل و به قرقیزی های امروزی رسیده است.

۲-۳. پایبندی به زمان

از آنجایی که قرقیزی ها در اصل ایلپاتی هستند، این امر موجب شده که فرهنگ آنها در ارتباط با زمان و زمانبندی بسیار متفاوت تر از سایر کشورها باشد و بسیار راحت تر با این مسئله برخورد کنند. این مسئله از یک سو می تواند یکی از جذابیت های مذاکره باشد، در حالی که در بسیاری از موارد، ناامیدکننده نیز هست. در روسیه نیز برنامه زمانبندی خیلی سفت و محکم نیست. حتی زمان مسافرت ها نیز ممکن است طولانی تر از زمان برآورد شده باشد.

۲-۴. تحلیل حرکات بدنی

در طول مذاکرات بسیاری از رفتارهای حرکتی طرف مقابل که برخاسته از مسائل فرهنگی وی است، گویای عقیده و نقطه نظرات وی از مذاکرات در حال انجام است و یا بر آن تأثیر

می‌گذارد. در این قسمت برخی از حرکات قرقیزها را در طول مذاکرات، روانشناسی و تحلیل می‌کنیم.

❖ برای جلب توجه، دست خود را بلند کنید و بگویید «Kechiresiz» یا ساده‌تر بگویید «oy». برای عذرخواهی از یک قرقیزی، دست راست او را بفشارید، بعضی اوقات از دو دست نیز می‌توان استفاده کرد. این حرکت را هنگام خوشامدگویی نیز می‌توان استفاده کرد.

❖ برای صدا کردن یک شخص، از دست استفاده شود، نه تنها یک انگشت، بلکه باید دست بالا رفته و انگشتان باز و بسته شوند.

❖ در زمانی که شخصی کار ناشایستی انجام می‌دهد، لب گزیده شده و یا به سمت پایین ساییده می‌شود.

❖ در ملاقاتها، مردان با یکدیگر دست می‌دهند، ولی زنان معمولاً این کار را نمی‌کنند. (در کارهای تجاری، زنان نیز اخیراً دست می‌دهند.) مردان معمولاً جهت نشان دادن احترام، با دو دست دست می‌دهند. دست چپ روی دست طرف مقابل را نوازش می‌کند. البته در مورد احترام، روشهای مختلفی وجود دارد. ممکن است دست داده نشود و دست چپ بر بالای شانه طرف مقابل گذاشته شود. در جنوب قرقیزستان ممکن است مردان با دست راست دست دهند و دست چپ خود را روی سینه خود بگذارند.

❖ سعی کنید دست را محکم بفشارید.

❖ وقتی زنان شما را می‌بینند، کمی خم می‌شوند، حتی اگر دور باشند. آنها بعضی اوقات برای احترام، گونه راست را لمس می‌کنند بدون آنکه آن را ببوسند و یا یک زن مسن ممکن است گونه راست یک زن جوان را ببوسد، بوسیدن گونه زنان مسن‌تر برای زنان خارجی و جوان‌تر نشانه ادب است.

❖ سر میز غذا، بعضی از غذاها با دست خورده می‌شوند. فراموش نشود که غذا باید با دست راست خورده شود و از دست چپ نباید استفاده شود. در بعضی از خانه‌ها رسم است که قبل از شروع به غذا خوردن، دعا خوانده شود. هر وعده غذای قرقیزی با آمین به انتها می‌رسد به نحوی که دو دست بالا رفته و جلوی صورت قرار گرفته و واژه «آمین» خوانده می‌شود. مرسوم است که افراد مسن‌تر بالای میز می‌نشینند و افراد دیگر به همین ترتیب تا انتها می‌نشینند. زنان دورتر از میز و کنار یکدیگر می‌نشینند. در جنوب قرقیزستان ممکن است مردان و زنان در اتاقهای مجزایی غذا بخورند.

- ❖ عکس و دوربین از هدایایی بسیار ارزشمند به‌شمار می‌روند.
- ❖ برای اشاره کردن به منظور نشان دادن مسیر، معمولاً از انگشت اشاره و یا کف دست استفاده می‌شود.
- ❖ در مغازه‌ها، قیمت‌ها ثابت هستند، ولی در بازارها باید چانه زد، ولی انتظار نداشته باشید که قیمت به میزان زیادی کاهش یابد.
- ❖ مردان مسن با عنوان تجلیلی «baike» و زنان مسن با عنوان «eje» خوانده می‌شوند.
- ❖ هنگام ورود به منزل یک قرقیزی معمولاً باید کفش را درآورد.
- ❖ شاید به دلیل داشتن ریشه ایلپاتی، قرقیزیها، مردمانی بسیار مهمان‌نواز هستند. در بخشی از این فرهنگ، ملاقات‌کنندگان هدیه‌ای کوچک همچون عکس، کارت پستال و یا خودکار دریافت می‌کنند. اگر به منزل شخصی برای صرف وعده‌ای غذا دعوت شدید، حتماً هدیه‌ای کوچک همچون میوه، نوشیدنی و یا شکلات به همراه خود ببرید.
- ❖ معمولاً رسم است که زنان و کودکان در صندلی عقب ماشین می‌نشینند، حتی اگر شخص دیگری هم در ماشین نباشد.

فصل سوم

محیط اقتصادی

پس از آشنایی با محیط سیاسی، قانونی و فرهنگ کشور قرقیزستان، در این فصل با محیط اقتصادی آن کشور آشنا می‌شویم. آشنایی با این محیط یکی از ارکان اساسی برای برقراری مناسبات تجاری با قرقیزستان به‌شمار می‌رود. در ابتدا با اطلاعات عمومی از سیستم اقتصادی آن کشور آشنا شده و در ادامه اطلاعات جزئی‌تری از محیط اقتصادی ارائه خواهد شد.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

قرقیزستان از جمله معدود کشورهای تماماً کوهستانی جهان است. در این کشور به‌رغم اینکه تنها در حدود پنج درصد خاک آن غیر کوهستانی و از این میزان نیز تنها چهار درصد قابل کشاورزی است، ولی بیش از ۵۰ درصد اقتصاد این کشور و ۶۵ درصد نیروی کار، متعلق به بخش کشاورزی است. با این وجود، این بخش مشکلات مالی و سرمایه‌ای فراوانی برای نوسازی و تقویت بنیادی دارد و کشاورزان از ضعیف‌ترین اقشار مردم هستند.

آنچه پس از استقلال این کشور در آگوست ۱۹۹۱، عمده فکر و اندیشه مردم قرقیزستان را به‌خود مشغول کرده، «تجارت» است. الحاق به‌سازمان تجارت جهانی بستر گرایش بیشتر مردم را به‌این شاخه از اقتصاد فراهم کرده است. افزون بر آن، فقدان توان مالی، ضعف بنیانهای علمی و تخصصی در نوسازی صنایع تعطیل شده و ایجاد مراکز صنعتی جدید و همچنین رهایی یکباره از اقتصاد کاملاً دولتی دوره اتحاد جماهیر شوروی سابق و قرار گرفتن در مسیر اقتصاد بازار و تقویت بخش خصوصی این کشور و همچنین امکان فرارهای مالیاتی در این بخش، از دیگر عوامل گرایش فزاینده عمومی به تجارت است.

دولت قرقیزستان بیش از ۹۰ درصد از فعالیتهای اقتصادی را به‌بخش خصوصی واگذار

کرده است. همچنین اقتصاد قرقیزستان تا میزان ۵۹ / ۹ درصد آزاد است که این موضوع، کشور را در رتبه ۷۹ جهان از نظر آزادی اقتصادی قرار داده است.^۱

در این بخش با برخی از ظرفیتهای اصلی در کشور قرقیزستان آشنا می‌شویم. آشنایی با ظرفیت می‌تواند راهگشای مناسبی برای برقراری مناسباتهای تجاری میان دو کشور ایران و قرقیزستان باشد.

۱-۱. بخش کشاورزی

مهم‌ترین بخش اقتصاد قرقیزستان، کشاورزی است. در اوایل سال ۱۹۹۰ بخش خصوصی کشاورزی بین یک سوم تا نصف محصولات کشاورزی را تولید کرده است.

در سال ۲۰۰۷ مقدار محصولات کشاورزی، حدود ۴۷/۴ درصد از سهم GDP، تخمین زده

شده است. به‌خاطر کوهستانی بودن کشور قرقیزستان بخش وسیعی از این سرزمین به دامپروری اختصاص داده شده است و افراد زیادی به‌این کار اشتغال دارند. عمده‌ترین محصولات بخش کشاورزی شامل پشم، گوشت و فراورده‌های لبنی است. قیمت وسایل کشاورزی وارداتی و سوخت بسیار بالا است، به‌همین دلیل کشاورزان به‌شیوه گذشته، با دست و اسب کشاورزی می‌کنند. روند کشاورزی در این کشور به‌گونه‌ای است که سرمایه‌گذاران خارجی زیادی را به‌خود جلب کرده است.

۱-۲. بخش انرژی

در بخش انرژی، پتانسیلها و ظرفیتهای دست‌نخورده باقی‌مانده است. مهم‌ترین آنها سد و نیروگاه‌های برق-آبی، انتقال برق، همکاری در اکتشاف و استخراج نفت و تأسیس پالایشگاه‌های با ظرفیت پایین و احداث پمپ‌بنزین و توزیع فراورده‌های نفتی و گاز در این کشور است.

۱. بر اساس گزارش پایگاه اینترنتی «اتاق بازرگانی مشترک آمریکا- قرقیزستان»

۳-۱. بخش توریسم

قرقیزستان آب و هوایی بسیار مطلوب و مناسب دارد که در صورت فراهم شدن امکانات مناسب رفاهی می تواند گردشگران بسیاری را از سراسر جهان به این کشور روانه کند.

در سطح شهر بیشکک، اماکن تفریحی چندانی به جز چند پارک کوچک، سیرک، سینما، تندیسهای شخصیت‌های ملی، تاریخی و سیاسی، دو شهر بازی، چند میدان قدیمی و چند موزه و سالنهای قدیمی و برخی ابنیه قدیمی که یادآور معماری شوروی سابق است وجود ندارد.

اما آنچه فقدان اماکن تفریحی درون شهری را جبران می کند، حاشیه های خوش آب و هوا و سرسبز بیشکک است که مهم ترین آنها آلا آرچای، سیلینینگ، چونتاش، تپیلوکلوچی، ایستی کوول (دریاچه آب گرم)، نوروس (برای ورزشهای زمستانی) و دریاچه های کوچک و بزرگ متعددی است که اطراف این شهر وجود دارد و مکانهای مناسب برای گذراندن اوقات استراحت آخر هفته هستند.

در برخی از مناطق تفریحی خوش آب و هوای بیشکک، تله کابین نیز وجود دارد.

برخی از تندیسهای موجود در سطح شهر: شامل عثمانف، دیژرسنکی، تندیس پیروزی، دوستی، شابدان با تیر، پدران ملت و... هستند. استان ایسی کوول از معروف ترین و خوش آب و هوا ترین محله های تفریحی منطقه آسیای مرکزی یعنی دریاچه ایستی کوول و شهر چالپان آتا قرار گرفته که اصلی ترین مرکز جذب توریست قرقیزستان محسوب می شود.

اوش دومین و قدیمی ترین شهر بزرگ قرقیزستان از دیگر مناطق دیدنی این کشور محسوب می شود. کوه سلیمان که زائران زیادی را به خود جلب می کند و موزه تاریخی واقع در غار طبیعی درون کوه مذکور، یکی از پرجاذبه ترین مکانهای این شهر است.

۲. جمعیت

جمعیت قرقیزستان براساس آمار رسمی در سال ۲۰۰۸ برابر با ۵.۳۵۶.۸۶۹ نفر است.

نرخ رشد جمعیت، ۱/۳۸ درصد و ترکیب جمعیت این کشور دارای نژادها و قومیت‌های متفاوتی نیز هست، بدین شکل که ۶۴/۹ درصد کل جمعیت قرقیزستان را قرقیزها تشکیل می‌دهند، ۱۳/۸ درصد را ازبکها، ۱۲/۵ درصد را روسها، ۱/۱ درصد دونگن، ۲/۵ درصد اوکراینی‌ها و ۶/۷ درصد را سایر نژادها و ملیتها تشکیل می‌دهند.

آموزش در این کشور اجباری و نرخ بی سوادی از دیدگاه آماری بدین شکل است، که ۹۸/۷ درصد افراد در این کشور باسوادند. از جمعیت این کشور ۹۹/۳ درصد مردان و ۹۸/۱ درصد زنان با سواد هستند. طبق آمار سال ۲۰۰۸، جمعیت بین صفر تا ۱۴ سال ۳۰ درصد، بین ۱۵-۶۴ سال ۶۴ درصد و ۶۵ سال به بالا ۶/۲ درصد هستند. متوسط سن در بین مردان ۲۳/۳ و در زنان ۲۵ سال است.

طبقات مرفه ۲۴/۳ درصد درآمد را دارا هستند و حدود ۴۰ درصد جمعیت زیر خط فقر زندگی می‌کنند.

به صورت کلی وضعیت پزشکی در قرقیزستان بسیار ضعیف است و به دلیل فقدان نظام بیمه‌ای کارآمد، دارای هزینه بالایی است و با توجه به توان مالی پائین اکثریت مردم، درمان سنتی، رونق قابل توجهی دارد. در شهر بیشکک آمبولانسه‌های اورژانس، مجهز به پزشک و امکانات درمانی اولیه پیش‌بینی شده که به صورت شبانه روزی با شماره تلفن سه رقمی «۱۵۱» به منازل مراجعه می‌کنند و اورژانس دولتی با تلفن «۱۰۳» نیز وجود دارد که به صورت ۲۴ ساعت فعال هستند.

از نظر شاخصهای مورد نظر برای توسعه در میان ۱۱۷ کشور جهان، قرقیزستان رتبه ۱۱۶ را دارا است.

۳. تولید ناخالص داخلی (GDP)

تولید ناخالص داخلی این کشور ۲/۴۵ میلیارد دلار و نرخ رشد آن ۶/۵ درصد است. سهم بخشهای عمده اقتصادی از GDP به شرح جدول شماره ۳ است:

جدول ۳. سهم بخشهای مختلف اقتصادی از GDP در سال ۲۰۰۷

بخش اقتصادی	درصد
کشاورزی	۳۱/۷
صنعت	۱۹/۸
خدمات	۴۷/۴

منبع: www.cia.gov

۴. شاخصهای مهم اقتصادی

در این قسمت برخی از شاخصهای مهم اقتصادی قرقیزستان را معرفی و تحلیل می‌کنیم.

۴-۱. درآمد سرانه

درآمد سرانه تخمین زده شده در سال (۲۰۰۷) ۴۴۰ دلار است.

۴-۲. نرخ تورم

نرخ تورم در سال ۲۰۰۶ برابر با ۴/۱ درصد و در سال ۲۰۰۷ برابر با ۶/۴ درصد بوده است.

۴-۳. نرخ بیکاری

نرخ بیکاری در این کشور برحسب تخمین سال ۲۰۰۴، ۱۸ درصد بوده است.

۴-۴. دستمزد نیروی کار

براساس شاخصها و آمارهای مراکز اقتصادی بین المللی، متوسط دستمزد ماهیانه در قرقیزستان در حدود ۷۴ دلار است، ولی در عمل آنچه در بازار اقتصادی قرقیزستان رایج است، فاصله بسیار زیادی با این مقدار دارد. در بخش دولتی و بخش خصوصی دستمزدها

بسیار متفاوت است به گونه‌ای که یکی از معضلات دولت و دستگاه‌های دولتی تمایل روزافزون کارمندان مجرب و به‌ویژه در بخشهای تخصصی و فنی به خروج از سیستم دولتی و ورود به بخش خصوصی است.

متفاوت بودن دستمزدها به‌ویژه در موقعی که واگذاری کار، کوتاه‌مدت و موقتی باشد با زمانی که مدت‌دار و برای حداقل یک سال باشد، کاملاً متفاوت است.

دستمزدهای دائمی مدت‌دار از دستمزدهای موردی کوتاه‌مدت پایین‌تر است.

کارگران روستایی دارای دستمزدهای بسیار پایین هستند، ولی حقوق رسمی ماهیانه در دستگاه‌های دولتی برای کارمندان معمولی از ۱۰۰ دلار تا ۳۰۰ دلار است.

برای نیروهای با سابقه و ماهر ۲۵۰ دلار تا ۵۰۰ دلار است. این میزان در بخش خصوصی، گاهی تا ۵۰ درصد افزایش می‌یابد. برخی از بخشها دارای حقوق و دستمزدهایی به‌مراتب بیشتر از سایر بخشها هستند مانند بانکها، شرکت‌های خارجی، شرکت‌های هواپیمایی.

نکته مهم درباره دستمزد این است که در بسیاری از موارد دستمزدها به‌صورت ساعتی محاسبه و پرداخت می‌شود. به‌همین دلیل میزان پرداخت ارتباط بسیار نزدیکی به‌میزان ساعات کار نیروی کار در یک شرکت و یا مؤسسه دولتی دارد.

۵. ترازها

در این قسمت به بررسی ترازهای تجاری مهم کشور قرقیزستان می‌پردازیم.

۵-۱. تراز تجاری

ارزش صادرات کشور قرقیزستان در سال ۲۰۰۶، برابر با ۷۹۴/۰۸۲/۰۰۰ دلار و ارزش کل واردات آن در همان سال برابر با ۱/۷۱۸/۱۹۷/۰۰۰ دلار بوده است. در نتیجه تراز تجاری آن کشور در سال ۲۰۰۶ برابر با ۹۲۴/۱۱۵/۰۰۰ دلار منفی بوده است.

وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری این کشور بین سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ به‌شرح جدول شماره ۴ است:

جدول ۴. وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری قرقیزستان بین سالهای ۲۰۰۳-۲۰۰۷ (ارزش: هزار دلار)

سال	صادرات	واردات	حجم مبادلات	تراز تجاری
۲۰۰۳	۵۸۱.۷۲۶	۷۱۶.۹۵۲	۱۲۹۸۶۷۸	-۱۳۵.۲۲۶
۲۰۰۴	۷۱۸.۷۱۵	۷۴۰.۹۲۲	۱.۶۵۹.۶۳۷	-۲۲۲.۲۰۷
۲۰۰۵	۶۷۲.۰۱۴	۱.۱۰۷.۸۱۸	۱.۷۷۹.۸۳۲	-۴۳۵.۸۰۴
۲۰۰۶	۷۹۴.۰۸۲	۱.۷۱۸.۱۹۷	۲.۵۱۲.۲۷۹	-۹۲۴.۱۱۵
۲۰۰۷	۱.۱۳۴.۱۸۱	۲.۴۱۶.۹۸۷	۳.۵۵۱.۱۶۸	-۱.۲۸۲.۸۰۶

منبع: سایت ITC

۵-۲. تراز تجاری با ایران

تراز تجاری ایران با قرقیزستان در سال ۱۳۸۵ برابر با ۱ / ۳۰ میلیون دلار مثبت و در نه ماهه آغازین سال ۱۳۸۶ برابر با ۹۵ / ۱۹ میلیون دلار مثبت بوده است.

۵-۳. میزان ذخایر ارزی

میزان ذخایر ارزی قرقیزستان در سال ۲۰۰۷ با در نظر گرفتن شاخص واردات، برابر با ۶۲۱ میلیون دلار بوده است.

۵-۴. شبکه های توزیع

در این کشور توزیع منظم و سازمان یافته ای فعال نیست و شبکه های توزیع وابسته به شرکتها و مؤسسات مرتبط با کالای تولید شده و یا خدمات ارائه شده هستند.

۶. منابع طبیعی

امروزه تنها معرف قرقیزستان، ذخایر آبی و معادن طلای آن است که در هر مورد به دلیل فقدان منابع مالی به منظور توسعه، بهره برداری مطلوب و کافی از این ذخایر صورت

نمی‌گیرد. این کشور دارای منابع به‌نسبت بزرگ ذغال سنگ، جیوه، اورانیوم، روی، قلع، تنگستن، سرب و فلزات کمیاب است.

معدن کومتور^۱ یکی از کوهستانی‌ترین و مرتفع‌ترین معادن طلای جهان است که میزان ذخایر پیش‌بینی‌شده آن در ردیف یکی از ده معدن بزرگ جهان است.^۲ از سایر منابع طبیعی این کشور می‌توان به نفت و گاز طبیعی اشاره کرد.

1. Kumtor

۲. از نظر جغرافیایی ناحیه «چتی‌اوگوز» در ۱۳۰ کیلومتری شمال دریاچه ایسپیک کوول قرار دارد. علت نامگذاری معدن به این نام، وجود رود «کومور» است که در آنجا جریان دارد.

فصل چهارم

زیرساختها

یکی از مهم‌ترین ارکان برای برقراری ارتباطات تجاری با یک کشور، آشنایی با زیرساختهای موجود از لحاظ حمل و نقل، گمرکات، سیستم بانکی، سیستم بیمه و ارتباطات آن کشور است. از این رو در این فصل با این موارد آشنا می‌شویم.

۱. حمل و نقل

به‌خاطر کوهستانی بودن قرقیزستان، حمل و نقل جاده‌ای مهم‌ترین شیوه حمل‌ونقل در این کشور محسوب می‌شود به‌طوری که ۹۵ درصد حمل‌ونقل به وسیله کامیون انجام می‌شود.

قرقیزستان از ۴۰ هزار کیلومتر جاده برخوردار است.

سیستم راه‌ها در نزدیکی دریاچه ایسیک‌کول^۱ و در بخش قرقیزی دره فرغانه از تراکم بیشتری برخوردار است. مهم‌ترین راه‌های کشور عبارت است از بیشکک - اوش، راه اتصالی از غرب دریاچه ایستی‌کول به مرز چین و راه کوهستانی اوش از پامیر^۲ به تاجیکستان.

کوهستانی بودن کشور، محدودیتهایی در حمل و نقل ریلی ایجاد کرده است. این کشور تنها دارای ۴۲۸ کیلومتر راه‌آهن است.

همه خطوط راه‌آهن از کشورهای دیگر شامل خط آهن از قزاقستان به بیشکک و ایسیک‌کول و از ازبکستان به اوش و جلال‌آباد است.

1. Issyk kul

2. Pamir

۱-۱. حمل و نقل ریلی

دره چویی^۱ در شمال و دره فرگانا^۲ در جنوب، آخرین نقطه حمل و نقل ریلی اتحاد جماهیر شوروی در آسیای مرکزی است. راه آهن قرقیزستان حدود ۴۲۸ کیلومتر است که از این میزان حدود ۳۲۰ کیلومتر آن را خطوط تکریلی تشکیل می‌دهد. یک خط راه آهن اصلی در شمال وجود دارد که شهر بیشکک را به قرقیزستان متصل می‌کند و در جنوب کشور نیز هشت خط راه آهن به ازبکستان انشعاب یافته است. میان شمال و جنوب کشور هیچگونه راه آهن ارتباطی وجود ندارد و خطوط موجود تنها جوابگوی ترافیک سطح پایین هستند.

۱-۲. حمل و نقل هوایی

از حمل و نقل هوایی، به طور عمده به منظور حمل و نقل مسافران پایتخت و شهرهای بزرگ استفاده می‌شود. خطوط هوایی داخلی خدمات مربوط به پروازهای بین‌المللی و پرواز به کشورهای مشترک المنافع CIS را انجام می‌دهند.

به رغم کاهش جابجایی مسافر با راه آهن و جاده، جابه‌جایی مسافر از طریق هوایی، هر سال نسبت به سال قبل مقداری افزایش می‌یابد.

شرکت فرودگاهها در کشور قرقیزستان، دارای سه فرودگاه اصلی به قرار ماناس (بیشکک)، اوش و کاراکول است.

۱-۳. حمل و نقل جاده‌ای

حمل و نقل جاده‌ای در کشور قرقیزستان، اصلی‌ترین نوع حمل و نقل به‌شمار می‌رود. شبکه جاده‌ای در کشور قرقیزستان در حدود ۱۹۰۰۰ کیلومتر است که در حدود ۱۷۰۰۰ کیلومتر آن روسازی شده و مابقی بدون روسازی

1. Chui
2. Ferghana

است. افزون بر آن حدود ۱۵۰۰۰ کیلومتر نیز جاده‌های دسترسی به مزارع وجود دارد.

از سوی دیگر نیز کشورهای مؤسس کریدور شمال - جنوب از جمله روسیه و هندوستان موافقت خود را با الحاق جمهوری قرقیزستان به کریدور یادشده به‌طور رسمی اعلام کرده‌اند. اعضای کریدور شمال و جنوب ۱۳ کشور هستند که قرقیزستان در حال حاضر یکی از اعضای آن است.

۱-۴. حمل و نقل با ایران

تاکنون دو نشست برای همکاری‌های حمل‌ونقل دو کشور برگزار شده است، که سهم زیادی در تسهیل روابط حمل و نقلی و ترانزیتی دوجانبه داشته است. افزایش زمان اقامت رانندگان به مدت ۲۰ روز و تشکیل گروه کارشناسی کنسولی بین دو کشور از جمله تسهیلات مذکور است. فاصله مرزی ایران با قرقیزستان حدود ۱۰۵۰ کیلومتر است. دومین نشست کنسولی دو کشور در آبان‌ماه سال ۸۲ با سفر مدیرکل کنسولی وزارت خارجه قرقیزستان به تهران برگزار شد. در این اجلاس یادداشت تفاهم لغو روادید گذرنامه‌های خدمت و موافقت‌نامه معاضدت حقوقی بین دو کشور نهایی شد و در آذرماه ۸۲ همزمان با سفر آقایف به تهران به امضا رسید.

۱-۴-۱. آمار تردد ناوگان جاده‌ای ایرانی به مقصد قرقیزستان

در سال ۱۳۸۵، آمار تردد جاده‌ای ایران به مقصد قرقیزستان به شرح ذیل بوده است:

❖ ۴۹۱ دستگاه صادراتی

❖ ۸۰ دستگاه وارداتی

۱-۴-۲. حمل‌ونقل هوایی با ایران

یک خط هوایی از مشهد به بیشکک توسط شرکت هواپیمایی آسمان دایر شده است. برقراری خط هوایی دوم به بیشکک نیز در حال برنامه‌ریزی است.

۲. گمرکات

به دلیل عضویت قرقیزستان در سازمان تجارت جهانی، قوانین گمرکی این کشور تابع

مقررات این سازمان است. البته این کشور در اوایل سال ۲۰۰۵، مجوزی از این سازمان دریافت کرد که با هدف جبران بخشی از بودجه، دولت تعرفه‌های گمرکی را تا ۱۰ درصد افزایش دهد. مدت این مجوز شش ماه بود، ولی همچنان اجرا می‌شود. سایر مشخصات سیستم گمرکی این کشور عبارت‌اند از:

- ❖ محاسبه تعرفه گمرکی براساس ارزش کالا
- ❖ دریافت ۳۵ درصد از ارزش کالا به‌عنوان تعرفه گمرکی کالاهای وارداتی از ایران (سند تعرفه‌های ترجیحی بین دو کشور در دستور کار قرار دارد که در صورت امضا و تصویب آن، تعرفه‌ها برای حدود ۳۰۰ قلم کالا کاهش می‌یابد).
- ❖ دریافت ۱۵/۰ درصد از ارزش به‌عنوان کارمزد گمرکی
- ❖ دریافت ۲۰ درصد ارزش کالا به‌عنوان مالیات بر ارزش افزوده (VAT) که در قرقیزستان به آن ان.دی.اس (NDS) گفته می‌شود (کشورهای روسیه، جمهوری آذربایجان و بلاروس از پرداخت آن معاف‌اند).
- ❖ ورود کالا به‌خاک قرقیزستان از کشورهای CIS بدون پرداخت تعرفه گمرکی صورت می‌گیرد.
- ❖ ورود کالا برای شرکت در نمایشگاه‌های قرقیزستان در صورتی که قصد فروش آنها وجود نداشته باشد بدون پرداخت وجهی صورت می‌گیرد، ولی در صورتی که قصد فروش آنها در زمان نمایشگاه وجود داشته باشد، همه پرداخته‌های فوق صورت می‌گیرد، در این حالت تا ۱۰۰۰ دلار از ارزش کالاهای وارداتی مشمول معافیت از پرداخت عوارض گمرکی می‌شوند.

چهار گروه کشورهایی که قرقیزستان با آنها نظام خاصی از تعرفه‌های گمرکی را اعمال می‌کند، عبارت‌اند از :

- ❖ کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی
- ❖ کشورهای مجموعه شوروی سابق (کشورهای مشترک المنافع)
- ❖ کشورهایی که با آنها موافقت‌نامه‌های تعرفه ترجیحی دوجانبه خارج از دو گروه فوق منعقد شده است.
- ❖ کشورهای بسیار فقیر جهان که به‌دلیل قرارگرفتن قرقیزستان در ردیف این‌گونه کشورها، درخصوص تعرفه‌های گمرکی دارای شرایط برابر در مبادلات تجاری با یکدیگر هستند.

۳. نظام بانکی

در این قسمت، نظام بانکی قرقیزستان، مشتمل بر سیستم، نام بانکها و نرخ بهره آشنا می‌شویم.

۳-۱. سیستم بانکی

ورود و خروج هرگونه ارز از مبادی مرزی و گمرکی این کشور آزاد است و تنها اظهار مبالغی که همراه فرد وجود دارد، کفایت می‌کند. قرقیزستان در میان کشورهای آسیای مرکزی تنها کشوری است که از این قاعده برخوردار است. در نظام بانکی جمهوری قرقیزستان، ۱۹ مؤسسه مالی و اعتباری فعالیت می‌کنند. در میان آنها ۱۴ بانک دارای سرمایه خارجی هستند، که از این تعداد، سرمایه خارجی ۹ بانک بیش از ۵۰ درصد است و دو بانک با عنوان دمیر بانک (ترکیه‌ای) و شعبه بانک ملی پاکستان با ۱۰۰ سهام خارجی فعال هستند و در این میان نیز تنها سه بانک دولتی فعال هستند و مابقی همگی خصوصی‌اند. همه مؤسسات بانکی فعال، دارای اعتبار بین المللی هستند. بانک ملی در جمهوری قرقیزستان همان بانک مرکزی است، که نظارت بر فعالیت بانکها را بر عهده دارد.

۳-۲. نام بانکها

مهم‌ترین بانکهای بازرگانی فعال در قرقیزستان عبارت‌اند از:

- ❖ امان بانک (بانک روسی - قرقیزی)، قرقیز پرومستوری بانک، کارکورمسک قرقیزستان (قرقیزی - قزاقی)، قرقیزستان، که چهار بانک فوق همگی در سال ۱۹۹۱ موفق به اخذ مجوز شده‌اند.
- ❖ انرگ بانک و آک بانک (اخذ مجوز سال ۱۹۹۲)
- ❖ ایستی کوول (اخذ مجوز سال ۱۹۹۳)
- ❖ تولبای، شرکت پس انداز و تصفیه، اینگزیم بانک (سال ۱۹۹۶)، (سهامداران اینگزیم بانک عبارتند از طرفهای قرقیزی، قزاقی و بانک توسعه و بازسازی اروپا)
- ❖ دمیر بانک قرقیزستان (ترکیه‌ای)، دوس کردو بانک، بانک آسیایونیورسال (سال ۱۹۹۷)
- ❖ اکوبانک، قرقیز کردیت بانک، آسیا بانک، بانک باکای (سال ۱۹۹۸)

- ❖ هالی بانک قرقیزستان (سال ۱۹۹۹) (قزاقستانی)
- ❖ شعبه بانک ملی پاکستان در بیشکک (سال ۲۰۰۰)
- ❖ بانک سرمایه‌گذاری و اعتبار قرقیزستان (۲۰۰۱) (قرقیزی، بنیاد آفاخان، یکی از مؤسسات مالی اروپایی و بانک توسعه و بازسازی اروپا)
- ❖ بانک اعتباری و مالی بیشکک (سال ۲۰۰۵)

در حال حاضر نماینده بانک اقتصاد نوین برای تأسیس بانک مستقل در بیشکک مستقر است. درجه ریسک بانکی در قرقیزستان هفت است. هم‌اکنون بانک مرکزی ایران برای همکاری در زمینه بانکی در قرقیزستان اعلام آمادگی کرده که تاکنون از طرف قرقیزی پاسخی دریافت نشده است.

۳-۳. نرخ بهره در سیستم بانکی

نرخ بهره و نظام بانکی قرقیزستان بیش از هر چیز توافقی است و از دل مذاکره و رایزنی سرمایه‌گذاران با مسئولان بانک مورد نظر جهت اخذ اعتبار بیرون می‌آید، ولی به هر تقدیر براساس نوع فعالیت اقتصادی، مدت زمان بازپرداخت و میزان اعتبار مورد نیاز از ۱۴ درصد تا ۲۸ درصد در بانک‌های مختلف متغیر است.

۴. نظام بیمه‌ای

در این بخش نظام بیمه‌ای قرقیزستان را بررسی می‌کنیم. صنعت بیمه، یک صنعت نوپا در این کشور است؛ بنابراین به‌جز چند شرکت مشترک انگلیسی بیمه‌ای، شرکت دیگری در این کشور فعالیت بیمه‌ای ندارد.

۴-۱. بیمه‌های تجاری

در قرقیزستان، شرکتهای بیمه‌ای محلی و خارجی وجود دارد که می‌توان فعالیتهای اقتصادی را بیمه کرد، ولی کیفیت شرکتهای بیمه‌ای خارجی فعال مناسب‌تر است. معتبرترین شرکت فعلی، شرکت بیمه «لندن - بیشکک» است که تحت مجموعه بیمه لودیز لندن است و در تمام کشورهای آسیای مرکزی دارای دفتر نمایندگی است. مدیر

آن یک ایرانی است که مقیم آمریکا است ولی در بیشکک ساکن است و مدیر منطقه‌ای بیمه لودیز لندن نیز هست و تمام دفاتر منطقه‌ای این بیمه را در آسیای مرکزی و قفقاز اداره می‌کند. مدیریت این بیمه ارتباط خوبی با سفارت دارد و علاقه بسیاری برای کمک به شرکت‌های ایرانی از خود نشان می‌دهد.

۵. زیر ساختهای ارتباطی

در این بخش، زیر ساختهای ارتباطی کشور قرقیزستان بررسی شده‌است.

۵-۱. مخابرات و تلفن

پیدایش ارتباط از راه دور در این کشور رشد بالایی داشته‌است. وجود خط تلفن ثابت، کم و بیشتر در مناطق شهری متمرکز شده‌است. در محدوده بومی و محلی، تهیه کننده خدمات موبایل با پوشش رشد دهنده‌ای در سطح شهر وجود دارد و در سطح بین المللی طبق ماده ۹۹۶ قانون کشور قرقیزستان، ارتباط با کشورهای مشترک المنافع (CIS) از طریق خط تلفن یا امواج رادیویی کوچک باز پخش می‌شود و با سایر کشورها توسط ارتباط اجاره‌ای از مسکو (پایتخت روسیه) از طریق دروازه بین‌المللی شهر و یا به وسیله ماهواره صورت می‌گیرد که ایستگاه ماهواره‌ای زمین توسط اینتراسپاتنیک^۱ و اینتل ست^۲ توسط خط انتقال اپتیک^۳ آسیا-اروپا به صورت بین‌المللی ارتباط داده می‌شود.

در حال حاضر در این کشور حدود ۴۴۰۰۰۰ خط تلفن ثابت و ۵۴۱۷۰۰ خط تلفن همراه وجود دارد.

۵-۲. اینترنت

در حدود ۹۸ درصد از مردم قرقیزستان باسواد هستند و در حدود ۲۹۸۱۰۰ نفر از اینترنت استفاده می‌کنند.

کد اینترنتی کشور قرقیزستان +۹۹۶ است.

1. Inter sputnik
2. Intel satt
3. Optic

بخش دوم

تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل آخرین وضعیت صادرات و واردات کشور قرقیزستان را بررسی و کشورهای عمده طرف مبادلات تجاری با این کشور را معرفی می‌کنیم.

۱. تراز تجاری

آخرین وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری قرقیزستان بین سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ در جدول شماره ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری قرقیزستان طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ (ارزش: دلار)

سال	صادرات	واردات	حجم مبادلات	تراز تجاری
۲۰۰۲	۴۶۰.۳۰۵	۵۷۹.۳۵۳	۱۰۳۹۶۵۸	-۱۱۹۰۴۸
۲۰۰۳	۵۸۱۷۲۶	۷۱۶۹۵۲	۱۲۹۸۶۷۸	-۱۳۵۲۲۶
۲۰۰۴	۷۱۸۷۱۵	۹۴۰۹۴۲	۱۶۵۹۶۳۷	-۲۲۲۲۰۷
۲۰۰۵	۶۷۲۰۱۴	۱۱۰۷۸۱۸	۱۷۷۹۸۳۲	-۴۳۵۸۰۴
۲۰۰۶	۷۹۴۰۸۲	۱۷۱۸۱۹۷	۲۵۱۲۲۷۹	-۹۲۴۱۱۵
۲۰۰۷	۱۱۳۴۱۸۱	۲۴۱۶۹۸۷	۳۵۵۱۱۶۸	-۱۲۸۲۸۰۶

میزان واردات کشور قرقیزستان نسبت به صادرات آن طی سالهای ۲۰۰۲ الی ۲۰۰۷ بیشتر بوده و حجم مبادلات آن در سال ۲۰۰۷ نسبت به سالهای پیش، روند افزایشی داشته است. همچنین تراز قرقیزستان نسبت به تراز جهانی منفی بوده است.

۲. صادرات

ارزش کل صادرات کشور قرقیزستان در سال ۲۰۰۶، برابر با ۷۹۴.۰۸۲.۰۰۰ دلار بوده است. این کشور در سال ۲۰۰۶، ۰/۰۱ صادرات کل جهان را به خود اختصاص داده است که در نتیجه آن، رتبه ۱۴۸ را در بین کشورها کسب کرده است.

جدول شماره ۶، ارزش صادرات قرقیزستان در سال ۲۰۰۶، را به تفکیک گروه کالایی نمایش می‌دهد.

جدول ۶. ارزش صادرات قرقیزستان در سال ۲۰۰۶ به تفکیک گروه کالایی

ردیف	کد	نام محصول	ارزش (هزار دلار)	رشد سالانه بین سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۲ (درصد)	رشد سالانه بین سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۵ (درصد)	رده جهانی صادرات
		کل محصولات	۷۹۴.۰۸۲	۱۳	۱۸	۱۴۸
۱	۷۱	مروارید و سنگ	۲۱۲.۵۹۱	۴	-۱۰	۵۵
۲	۲۷	سوختهای معدنی	۱۴۸.۸۵۵	۲۳	۸۹	۱۱۱
۳	۶۲	لباس (غیرکشاف)	۴۴.۶۷۹	۶۳	۱۰۷	۸۹
۴	۵۲	پنبه	۳۹.۱۸۱	-۳	-۹	۶۶
۵	۷۰	شیشه و اشیای شیشه‌ای	۲۸.۲۷۷	۷۱	-۱۵	۶۳
۶	۸۴	دیگهای بخار	۲۶.۷۹۷	۲۹	۱۱۹	۱۰۶

۷	۲۵	نمک؛ گوگرد	۲۵.۸۴۶	۶۰	۵۳	۸۵
۸	۸۵	ماشین آلات	۲۴.۳۳۷	۶	۲۲	۱۰۴
۹	۷	سبزیجات	۲۳.۹۱۳	۲۶	۷۶	۷۳
۱۰	۴	شیر، محصولات لبنی	۲۰.۳۹۳	۵۱	۴۲	۶۷
۱۱	۳۹	مواد پلاستیکی	۱۸.۴۳۷	۴۲	۱۶	۱۰۲
۱۲	۸۷	وسایط نقلیه زمینی	۱۶.۰۰۳	-۲	-۴	۹۷
۱۳	۴۱	پوست خام و چرم	۱۴.۰۶۰	-۱۰	۱۷	۷۸
۱۴	۶۸	مصنوعات سنگی	۱۲.۰۳۶	۱۹	۹	۷۵
۱۵	۲۴	توتون و تنباکو	۱۱.۵۷۶	-۱۱	-۷	۸۷
۱۶	۸	میوه‌های خوراکی	۱۰.۵۳۵	۱۶	۱۶۲	۱۱۱
۱۷	۷۲	چدن و آهن	۹.۶۲۹	۲۳	-۲۰	۱۱۷
۱۸	۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۸.۵۴۵	۱	۳۹	۱۰۸
۱۹	۱۵	چربیها	۸.۲۱۵	۱۷۳	۳۳۴	۹۴
۲۰	۹۹	سایر	۷.۸۱۲	۰	-۶۴	۸۸

منبع: س ایت ITC

جدول شماره ۷، کشورهای عمده واردکننده کالا از قرقیزستان را در سال ۲۰۰۶ همراه با ارزش کالای وارد شده معرفی می‌کند.

جدول ۷. مهم‌ترین واردکنندگان کالا از قرقیزستان در سال ۲۰۰۶ (میلیون دلار)

ردیف	نام کشور	ارزش	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	سوئیس	۲۰۷	۲۶
۲	قزاقستان	۱۶۲	۲۰
۳	روسیه	۱۵۳	۱۹
۴	افغانستان	۷۴	۹
۵	چین	۳۸	۴
۶	ازبکستان	۲۷	۳/۵
۷	ترکیه	۲۷	۳/۴
۸	تاجیکستان	۲۳	۳
۹	امارات متحده عربی	۸	۱
۱۰	ایران	۷	۰/۹

منبع: سایت ITC

همانگونه که مشاهده می‌شود، ایران به‌عنوان یکی از ده کشور اصلی واردکننده کالا از قرقیزستان در سال ۲۰۰۶ به‌شمار می‌آید. ایران در این سال در حدود ۷/۳ میلیون دلار کالا از قرقیزستان وارد کرده است.

۳. واردات

ارزش کل واردات قرقیزستان در سال ۲۰۰۷، ۲۰۴۱۶۹۸۷ دلار بوده است. میزان اختلاف در ارزش واردات بین سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ نشانگر این موضوع است که روند واردات یک روند افزایشی بوده و بیش از ۳۰ درصد رشد داشته است.

جدول شماره ۸، ارزش واردات قرقیزستان را در سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ به‌تفکیک گروه کالایی نشان می‌دهد. همانگونه که مشاهده می‌شود در سال ۲۰۰۷، بیشترین ارزش

واردات مربوط به سوخته‌های معدنی، روغنهای معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری و مومهای معدنی (کد ۲۷) است.

جدول ۸. ارزش مهم‌ترین اقلام وارداتی قرقیزستان در سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ (هزار دلار)

ردیف	کد	نام محصول	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲
		کل محصولات	۲.۴۱۶.۹۸۷	۱.۷۱۸.۱۹۷	۱.۱۰۷.۸۱۸	۹۴۰.۹۲۲	۷۱۶.۹۵۲	۵۷۹.۳۵۳
۱	۲۷	سوخته‌ها	۷۴۰.۷۴۶	۵۰۲.۶۴۸	۳۲۰.۱۸۷	۲۵۶.۲۲۵	۱۸۰.۷۸۳	۱۵۲.۰۰۲
۲	۸۴	دیگهای بخار	۲۰۵.۶۹۵	۱۵۰.۴۴۰	۹۹.۴۶۴	۶۸.۴۶۹	۶۰.۶۵۸	۶۳.۶۳۷
۳	۸۵	ماشین آلات	۱۳۸.۰۱۴	۱۲۱.۴۳۴	۵۶.۶۳۶	۳۸.۸۲	۲۸.۴۶۰	۲۵.۹۶۶
۴	۸۷	وسایط نقلیه زمینی	۱۱۴.۶۴۹	۱۰۶.۶۷۷	۳۹.۱۹۷	۶۴.۷۲۸	۴۲.۰۵۲	۲۹.۹۸۳
۵	۳۰	محصولات دارویی	۸۱.۹۸۱	۵۰.۰۴۶	۵۴.۸۴۲	۳۸.۲۲۵	۳۷.۵۴۱	۲۵.۷۷۷
۶	۱۰	غلات	۷۹.۸۱۶	۳۴.۸۰۳	۱۹.۱۲۳	۱۱.۷۹۵	۹.۶۸۰	۱۳.۳۹۰
۷	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۶۲.۴۵۲	۳۳.۱۲۱	۲۶.۲۲۷	۲۴.۵۴۳	۱۴.۶۲۶	۸.۱۷۸
۸	۳۹	مواد پلاستیکی	۵۶.۰۷۹	۴۹.۴۸۴	۳۷.۵۱۵	۳۶.۲۰۰	۲۱.۰۱۸	۱۳.۸۴۹
۹	۴۴	چوب و اشیاء چوبی	۵۴.۲۳۶	۲۸.۲۵۲	۲۱.۵۷۲	۱۷.۱۰۸	۱۰.۴۳۱	۶.۵۵۲
۱۰	۴۰	کائوچو	۴۸.۷۰۵	۳۵.۶۸۹	۲۲.۵۴۶	۱۹.۴۱۸	۱۷.۲۷۸	۱۱.۰۷۷
۱۱	۷۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۴۳.۸۹۸	۳۱.۷۴۵	۱۹.۰۵۰	۱۹.۴۲۷	۱۴.۶۵۵	۸.۰۷۹
۱۲	۱۷	قند و شیرینی	۴۲.۰۷۹	۵۱.۶۶۴	۲۷.۸۸۰	۲۳.۱۹۰	۱۴.۴۹۴	۱۵.۳۱۳
۱۳	۲۲	نوشابه‌ها، آبگوتهای الکلی و سرکه	۴۰.۳۸۵	۲۴.۸۰۰	۲۰.۶۴۷	۱۹.۳۰۲	۱۴.۴۱۸	۱۰.۳۷۱
۱۴	۹۰	آلات و اپتیک	۳۳.۵۳۲	۲۵.۳۷۶	۲۲.۰۶۸	۱۴.۷۳۷	۱۲.۰۸۱	۱۰.۵۴۶
۱۵	۴۸	کاغذ و مقوا	۳۳.۴۵۰	۲۵.۷۵۱	۲۰.۵۱۸	۱۹.۷۴۲	۱۵.۰۷۷	۱۱.۱۷۴

۱۶	۱۸	کاکائو و فراورده‌های آن	۳۱.۹۰۶	۱۷.۳۳۲	۱۱.۴۰۵	۹.۰۰۳	۶.۶۵۴	۴.۹۱۰
۱۷	۲۴	تونون و تنباکو	۳۰.۶۵۱	۲۱.۶۴۶	۲۱.۱۸۵	۱۵.۰۶۹۰	۱۱.۶۳۸	۹.۵۳۲
۱۸	۱۵	چربیها	۳۰.۵۶۵	۲۱.۳۲۲	۱۳.۳۱۱	۱۳.۷۸۴	۱۰.۷۸۱	۴.۹۶۹
۱۹	۲۵	نمک و گوگرد	۳۰.۳۷۵	۲۱.۱۴۷	۱۸.۲۰۹	۱۵.۷۲۸	۱۱.۰۶۳	۶.۸۳۰
۲۰	۹۴	میل و تختخواب	۲۹.۰۱۴	۱۳.۷۵۶	۱۰.۳۰۳	۸.۲۴۳	۸.۵۳۵	۵.۲۲۱
۲۱	۸۲	ابزارها	۲۷.۷۲۵	۱۴.۶۱۸	۴.۵۰۷	۱.۵۱۳	۹۳۰	۵۶۷
۲۲	۲۸	محصولات شیمیایی	۲۶.۰۷۰	۲۰.۹۵۷	۱۵.۷۶۶	۲۴.۹۷۰	۱۰.۱۴۷	۱۱.۷۰۳
۲۳	۵۵	الیاف سنتتیک	۲۲.۵۷۰	۲۱.۳۸۶	۱۵.۲۹۰	۱۶.۵۷۲	۱۳.۹۲۶	۹.۶۳۴
۲۴	۳۴	صابون،	۲۲.۴۷۸	۱۵.۳۲۸	۱۲.۰۴۹	۱۱.۱۰۷	۹.۹۵۴	۶.۶۵۳
۲۵	۳۱	کودها	۲۲.۲۱۱	۱۰.۸۷۲	۱۱.۶۹۹	۶.۳۰۱	۴.۷۶۱	۲.۶۵۸
۲۶	۰۲	گوشت واحشاء خوراکی	۲۱.۷۸۲	۱۲.۵۴۸	۶.۷۸۹	۴.۵۰۰	۳.۳۳۷	۱.۳۹۲
۲۷	۱۱	محصولات صنعت آرdsسازی	۱۹.۹۱۷	۹.۶۲۶	۱۰.۲۱۵	۳.۵۹۴	۱.۴۰۰	۴.۵۲۵
۲۸	۸۶	لکوموتیو	۱۹.۷۵۲	۷.۶۴۴	۲۰.۲۲	۲.۶۲۲	۱.۳۷۸	۱.۹۷۰
۲۹	۱۹	فراورده‌های غلات	۱۸.۷۶۱	۱۱.۸۹۵	۸.۸۵۲	۷.۳۰۲	۴.۴۵۲	۳.۰۲۳
۳۰	۶۹	محصولات سرامیکی	۵۷۶.۱۸	۱۳.۵۱۳	۷.۷۸۷	۵.۰۲۶	۴.۷۰۵	۲.۷۵۰
۳۱	۳۳	روغنهای اسانسی	۱۶.۲۱۴	۱۵.۳۱۸	۱۰.۴۲۲	۱۰.۳۳۵	۷.۹۱۹	۵.۵۸۱
۳۲	۳۲	عصاره دباغی	۱۵.۸۱۹	۱۱.۹۱۸	۷.۹۶۶	۷.۲۵۵	۶.۹۰۷	۵.۳۶۶
۳۳	۰۴	شیر، محصولات لبنی	۱۵.۷۳۴	۸.۱۵۶	۳.۷۶۸	۲.۰۹۴	۱.۳۱۰	۱.۰۳۹
۳۴	۳۸	محصولات شیمیایی	۱۵.۱۱۹	۹.۰۳۸	۸.۶۵۸	۵.۹۲۸	۵.۴۹۲	۳.۸۹۶

۳۵	۷۴	مس و مصنوعات	۱۳.۷۴۸	۵.۵۷۸	۳.۶۹۳	۵.۹۲۶	۳.۵۹۶	۳.۸۷۰
۳۶	۷۶	آلومینیوم	۱۳.۷۱۶	۸.۲۴۰	۴.۵۸۳	۷.۱۰۹	۴.۵۵۱	۴.۲۴۵
۳۷	۰۸	میوه‌های خوراکی	۱۲.۱۳۸	۱۲.۳۶۲	۶.۶۹۰	۳.۸۶۹	۱.۵۹۰	۱.۱۲۸
۳۸	۸۳	مصنوعات فلزی	۱۲.۰۰۲	۸.۷۲۱	۴.۹۴۰	۳.۵۵۰	۲.۲۷۱	۱.۷۴۲
۴۹	۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۱۰.۳۰۹	۲.۶۳۱	۱.۸۳۶	۱.۲۱۱	۳.۷۰۴	۴.۵۵۱
۴۰	۶۸	مصنوعات از سنگ، گچ	۹.۷۹۵	۷.۰۲۳	۵.۲۸۵	۳.۰۷۷	۱.۹۱۵	۱.۲۲۲
۴۱	۸۸	وسایل نقلیه هوایی	۹.۳۳۶	۲۱.۷۳۹	۵۰	۲.۸۹۹	۷.۷۴۱	۸۷
۴۲	۹۹	سایر	۸.۶۵۸	۶۵۸	۸۱۱	۰	۱.۲۶۸	۷۶۳
۴۳	۲۰	فراورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها، میوه‌های سخت پوست یا از سایر اجزاء نباتات	۸.۴۲۴	۵.۱۶۱	۴.۴۶۲	۳.۱۴۸	۲.۱۱۶	۱.۸۲۸
۴۴	۴۹	کتاب	۸.۳۲۶	۷.۲۰۸	۳.۳۰۹	۲.۸۳۳	۱.۹۶۹	۱.۳۱۸
۴۵	۶۴	کفش	۸.۲۳۹	۷.۶۴۳	۴.۹۲۸	۵.۴۷۸	۷.۳۲۸	۵.۶۳۳
۴۶	۲۱	فراورده‌های خوراکی	۸.۱۳۲	۵.۱۲۱	۴.۲۶۰	۳.۵۸۸	۲.۴۳۲	۱.۴۲۳
۴۷	۷۰	شیشه	۷.۵۰۷	۵.۶۳۷	۳.۲۲۳	۲.۶۸۱	۱.۹۳۷	۱.۳۷۴
۴۸	۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۵.۸۲۲	۳.۶۶۵	۳.۸۱۴	۲.۶۲۱	۲.۳۳۱	۶۰۱۵
۴۹	۳۶	باروت و مواد منفجره	۵.۵۱۷	۴.۷۷۴	۲.۵۶۹	۳.۷۳۹	۳.۸۸۵	۲.۱۸۲
۵۰	۶۲	لباس (غیرکشاف)	۴.۹۷۲	۶.۵۰۵	۴.۵۶۰	۱.۷۵۳	۳.۴۵۸	۵.۴۲۰
۵۱	۶۳	سایر اشیاء نسجی	۴.۷۶۴	۴.۷۳۸	۴.۸۲۶	۴.۷۵۴	۴.۵۴۹	۵.۳۰۲
۵۲	۹۵	اسباب بازیها	۴.۶۵۳	۲.۹۰۵	۱.۳۵۸	۱.۰۱۸	۶۶۴	۸۸۲

۶۸۸	۷۵۷	۱.۱۱۰	۱.۶۰۵	۳.۴۲۰	۳.۹۶۳	مصنوعات گوناگون	۹۶	۵۳
۲.۱۷۱	۳.۱۶۷	۳.۴۵۵	۲.۵۴۶	۲.۸۵۷	۳.۹۲۱	فرش	۵۷	۵۴
۲.۲۱۳	۲.۵۴۶	۲.۷۳۵	۳.۱۷۴	۳.۸۶۸	۳.۸۰۶	قهوه، چای، مانه و ادویه	۰۹	۵۵
۷۵۵	۸۴۰	۱.۴۷۵	۱.۸۸۷	۲.۴۱۴	۳.۱۶۳	مواد آلیومینوئید	۳۵	۵۶
۲.۴۷۲	۲.۳۴۸	۲.۰۷۱	۲.۷۹۶	۲.۱۷۱	۲.۹۶۱	فلزات معمولی	۸۱	۵۷
۷۷۸	۱.۱۴۶	۱.۲۲۳	۱.۳۱۲	۲.۱۲۶	۲.۹۱۹	ماهی ها و قشر داران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۰۳	۵۸
۱۱.۸۲۰	۱۶.۲۰۴	۹.۴۶۲	۴.۰۶۱	۷.۹۶۶	۲.۸۸۸	لباس (کشپاف)	۶۱	۵۹

منبع: سایت ITC

جدول شماره ۹ وضعیت واردات قرقیزستان را براساس کشورهای صادرکننده کالا نشان می‌دهد.

همانگونه که مشاهده می‌شود، روسیه دارای بیشترین سهم در صادرات کالا در سال ۲۰۰۶ به قرقیزستان است که حدود ۶۲۵ میلیون دلار را به خود اختصاص داده و در نتیجه ۳۸ درصد از کل صادرات به این کشور را دارا بوده است. پس از روسیه نیز بیشترین سهم صادرات به قرقیزستان متعلق به چین و قزاقستان است. همان طور که از جدول بر می‌آید، ایران در بین کشورهای عمده صادرکننده کالا به قرقیزستان جایگاهی ندارد.

جدول ۹. کشورهای عمده تأمین کننده بازار قرقیزستان در سال ۲۰۰۷

ردیف	کشور صادرکننده	ارزش واردات (هزار دلار)	سهم کشور از کل واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۹۷۸.۷۵۲	۵۶/۹
۲	چین	۳۵۵.۵۵۸	۲۰/۶
۳	قزاقستان	۳۱۲.۴۰۵	۱۸/۱

۷/۰	۱۲۰.۸۵۶	ازبکستان	۴
۵/۵	۹۵.۷۸۶	آمریکا	۵
۴/۶	۷۹.۴۵۶	اوکراین	۶
۳/۱	۵۴.۲۰۱	آلمان	۷
۲/۹	۵۰.۹۱۹	ترکیه	۸
۲/۲	۳۹.۰۵۸	کره	۹
۲/۱	۳۶.۴۱۱	هلند	۱۰
۱/۵	۲۶.۳۶۰	فنلاند	۱۱
۱/۳	۲۳.۸۲۷	بلاروس	۱۲
۱/۳	۲۳.۰۳۶	کانادا	۱۳
۱/۰	۱۷.۹۲۱	ژاپن	۱۴
۱/۰	۱۷.۵۷۵	فرانسه	۱۵
۰	۱۶.۹۳۴	لهستان	۱۶
۰	۱۴.۷۳۹	امارات	۱۷
۰	۱۲.۴۵۳	سوئیس	۱۸
۰	۱۰.۰۷۸	انگلیس	۱۹
۰	۹.۵۵۵	برزیل	۲۰

منبع: سایت ITC

۴. کشورهای صادرکننده

در این قسمت، مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به قرقیزستان در سال ۲۰۰۶ را معرفی می‌کنیم. برای این منظور در هر گروه کالایی، مهم‌ترین کشورهای صادرکننده و سهم هر یک را ارائه خواهیم کرد. آگاهی از این اطلاعات برای حضور کالاهایی ایرانی در بازار قرقیزستان بسیار حائز اهمیت است. در حقیقت کشورهای معرفی شده در این قسمت، مهم‌ترین رقبای تجاری ایران، برای حضور در بازار قرقیزستان به شمار می‌روند. جدولهای

شماره ۱۰ تا ۲۹ مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به قرقیزستان را به تفکیک ۲۰ گروه کالایی اول نشان می‌دهد.

جدول ۱۰. کشورهای عمده صادرکننده سوخته‌های معدنی، روغنهای معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قبری و مومهای معدنی (کد ۲۷) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۷ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۳۸۸.۸۷۳	۷۷
۲	قزاقستان	۵۳.۹۷۵	۱۱
۳	ازبکستان	۴۵.۲۱۶	۹
۴	آذربایجان	۶.۶۷۷	۱
۵	تاجیکستان	۱.۶۳۲	۰

منبع: سایت ITC

جدول ۱۱. کشورهای عمده صادرکننده راکتورهای هسته‌ای، دیگ بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزاء و قطعات آنها (کد ۸۴) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	قزاقستان	۱۱.۵۶۷	۴۳
۲	ازبکستان	۵.۸۲۸	۲۲
۳	روسیه	۳.۳۷۵	۱۳
۴	چین	۲.۶۱۰	۱۰
۵	ایران	۱.۶۹۳	۶

منبع: سایت ITC

جدول ۱۲. کشورهای عمده صادر کننده ماشین آلات و دستگاه‌های برقی و اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاه‌های ضبط و پخش صوت، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی، اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه‌ها (کد ۸۵) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	چین	۵۰.۶۸۰	۴۲
۲	آمریکا	۱۳.۴۹۳	۱۱
۳	فلاند	۱۳.۱۲۴	۱۱
۴	روسیه	۹.۶۵۳	۸
۵	سوئد	۶.۶۷۰	۵

منبع: سایت ITC

جدول ۱۳. کشورهای عمده صادر کننده وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات و متفرعات آنها (کد ۸۷) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	آمریکا	۳۰.۲۹۲	۲۸
۲	چین	۲۲.۵۶۷	۲۱
۳	هلند	۱۲.۰۸۳	۱۱
۴	روسیه	۱۰.۷۲۹	۱۰
۵	کانادا	۸.۵۲۲	۸

منبع: سایت ITC

جدول ۱۴. کشورهای عمده صادرکننده قند و شیرینی (کد ۱۷) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	قزاقستان	۲۰.۹۲۹	۴۱
۲	سوئد	۶.۹۸۵	۱۴
۳	برزیل	۵.۳۲۹	۱۰
۴	بلاروس	۳.۹۶۳	۸
۵	لهستان	۲.۹۷۹	۶

منبع: سایت ITC

جدول ۱۵. کشورهای عمده صادرکننده محصولات دارویی (کد ۳۰) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	آمریکا	۱۱.۷۳۳	۲۳
۲	روسیه	۱۱.۵۶۰	۲۳
۳	مجارستان	۲.۸۷۸	۶
۴	آلمان	۲.۵۱۲	۵
۵	هند	۲.۴۳۲	۵

منبع: سایت ITC

جدول ۱۶. کشورهای عمده صادرکننده مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آنها (کد ۳۹) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	جمهوری کره	۱۶.۰۶۳	۳۲
۲	چین	۸.۹۱۳	۱۸
۳	روسیه	۸.۰۴۱	۱۶
۴	ترکیه	۴.۶۷۰	۹
۵	قزاقستان	۱.۵۳۴	۳

منبع: سایت ITC

جدول ۱۷. کشورهای عمده صادرکننده کائوچو و اشیاء ساخته شده از آن (کد ۴۰) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۱۶.۷۲۰	۴۷
۲	بلاروس	۷.۲۳۹	۲۰
۳	چین	۲.۳۱۲	۶
۴	آلمان	۲.۲۴۸	۶
۵	ژاپن	۱.۵۲۲	۴

منبع: سایت ITC

جدول ۱۸. کشورهای عمده صادر کننده غلات (کد ۱۰) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	قزاقستان	۲۴.۸۴۸	۷۱
۲	چین	۸.۷۸۵	۲۵
۳	ازبکستان	۱.۰۱۴	۳
۴	آمریکا	۱۰۶	۰
۵	روسیه	۲۵	۰

منبع: سایت ITC

جدول ۱۹. کشورهای عمده صادر کننده چدن، آهن و فولاد (کد ۷۲) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۱۸.۲۴۸	۵۵
۲	چین	۴.۷۸۸	۱۴
۳	قزاقستان	۳.۳۱۳	۱۰
۴	اوکراین	۲.۱۹۰	۷
۵	سوئد	۱.۷۳۰	۵

منبع: سایت ITC

جدول ۲۰. کشورهای عمده صادرکننده مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد (کد ۷۳)
به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۱۰.۴۸۸	۳۳
۲	چین	۷.۹۳۶	۲۵
۳	قزاقستان	۵.۳۴۱	۱۷
۴	کانادا	۳.۵۸۰	۱۱
۵	اوکراین	۱.۰۶۴	۳

منبع: سایت ITC

جدول ۲۱. کشورهای عمده صادرکننده چوب و اشیاء چوبی؛ ذغال چوب
(کد ۴۴) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۲۲.۰۹۶	۷۸
۲	استونی	۱.۴۰۷	۵
۳	چین	۱.۲۶۷	۴
۴	لهستان	۷۵۷	۳
۵	بلاروس	۵۷۹	۲

منبع: سایت ITC

جدول ۲۲. کشورهای عمده صادر کننده کاغذ و مقوا؛ اشیاء ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا مقوا (کد ۴۸) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۹.۶۰۳	۳۷
۲	قزاقستان	۳.۰۰۰	۱۲
۳	چین	۱.۶۴۲	۶
۴	لهستان	۱.۶۳۴	۶
۵	آلمان	۱.۳۶۸	۵

منبع: سایت ITC

جدول ۲۳. کشورهای عمده صادر کننده آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی؛ اشیاء صنعت ساعت سازی؛ آلات موسیقی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها (کد ۹۰) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	آمریکا	۱۳.۴۰۲	۵۳
۲	چین	۴.۶۴۱	۱۸
۳	آلمان	۱.۶۰۶	۶
۴	روسیه	۱.۴۱۳	۶
۵	هلند	۷۳۴	۳

منبع: سایت ITC

جدول ۲۴. کشورهای عمده صادر کننده نوشابه‌ها، آبگوینهای الکلی و سرکه
(کد ۲۲) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۱۳.۴۲۷	۵۴
۲	قزاقستان	۶.۹۱۳	۲۸
۳	اوکراین	۲.۱۳۳	۹
۴	جمهوری مولداوی	۵۶۳	۲
۵	ازبکستان	۴۳۶	۲

منبع: سایت ITC

جدول ۲۵. کشورهای عمده صادر کننده وسائط نقلیه هوایی، فضایی، و اجزاء و
قطعات آنها (کد ۸۸) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۱۰.۲۴۲	۴۷
۲	ایتالیا	۸.۳۸۸	۳۹
۳	انگلیس	۱.۲۵۲	۶
۴	آمریکا	۱.۲۵۰	۶
۵	اوکراین	۲۹۳	۱

منبع: سایت ITC

جدول ۲۶. کشورهای عمده صادر کننده توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده (کد ۲۴) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	قزاقستان	۱۵۰۰۳۶	۶۹
۲	جمهوری کره	۳۰۹۴	۱۴
۳	روسیه	۱۰۱۷۸	۵
۴	چین	۵۵۳	۳
۵	ازبکستان	۵۲۹	۲

منبع: سایت ITC

جدول ۲۷. کشورهای عمده صادر کننده الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره (Man – made staple) (کد ۵۵) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	چین	۱۸۰۴۹۲	۸۶
۲	روسیه	۹۹۲	۵
۳	بلاروس	۴۲۹	۲
۴	امارات	۴۲۹	۲
۵	ترکیه	۳۶۵	۲

منبع: سایت ITC

جدول ۲۸. کشورهای عمده صادر کننده چربیها و روغنهای حیوانی یا نباتی؛
 فراوردههای حاصل تفکیک آن ها؛ چربیهای خوراکی آماده؛ مومهای حیوانی یا
 نباتی (کد ۱۵) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	روسیه	۸.۵۰۹	۴۰
۲	قزاقستان	۷.۹۹۶	۳۸
۳	اوکراین	۱.۲۹۱	۶
۴	ازبکستان	۸۳۰	۴
۵	اندونزی	۶۲۵	۳

منبع: سایت ITC

جدول ۲۹. کشورهای عمده صادر کننده نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ گچ
 (plastering materials) (کد ۲۵) به قرقیزستان

ردیف	نام کشور	سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)	سهم واردات قرقیزستان (درصد)
۱	قزاقستان	۱۲.۶۵۲	۶۰
۲	ازبکستان	۵.۳۶۹	۲۵
۳	روسیه	۱.۱۹۲	۶
۴	چین	۷۷۱	۴
۵	جمهوری کره	۵۹۰	۳

منبع: سایت ITC

۵. آخرین روند واردات و صادرات در قرقیزستان

میزان صادرات قرقیزستان به جهان در سال ۲۰۰۷، ۱.۱۳۴.۱۸۱ میلیون دلار و میزان واردات آن ۲.۴۱۶.۹۸۷ میلیون دلار است و تقریباً رشد تولیدات صنعتی ۵ درصد بوده است. مهم‌ترین اقلام صادراتی به کشورهای دیگر شامل ماشین آلات، پشم گوسفند، گوشت، تنباکو، طلا، جیوه و... و مهم‌ترین اقلام وارداتی شامل نفت، گاز، تجهیزات و ماشین آلات، مواد شیمیایی و مواد غذایی است.

اغلب کالاهای وارداتی قرقیزستان طی سالهای ۲۰۰۲-۲۰۰۷ روند رو به رشدی داشته و فقط چند گروه کالایی شامل محصولات شیمیایی، منسوجات و فلزات روند کاهشی داشته‌اند. لذا با وجود مسائل سیاسی، اجتماعی در سالهای اخیر روند رشد اقتصادی و به‌ویژه مبادلات تجارت خارجی با کشورهای مختلف در منطقه و جهان در حال گسترش است و ساختار اقتصادی این کشور در سالهای آتی نیز بیشتر متحول خواهد شد و نیاز مبرم به سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخشهای انرژی، معدن، کشاورزی و دامپروری و کالاهای مصرفی صنعتی صنایع و غذایی خواهد داشت.

عمده‌ترین کشورهای صادرکننده به قرقیزستان، چین، روسیه و قزاقستان هستند که بیشترین سهم در واردات قرقیزستان به ترتیب مربوط به روسیه، قزاقستان و چین است.

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

۱. تراز تجاری

جدول شماره ۳۰ نشان‌دهنده وضعیت کلی صادرات و واردات میان ایران و قرقیزستان در طول سالهای ۲۰۰۴ لغایت ۲۰۰۷ است.

همانگونه که مشاهده می‌شود، تراز تجاری میان دو کشور، سیر صعودی به‌نفع قرقیزستان داشته، به‌نحوی که میزان تراز تجاری بر حسب هزار دلار در سال ۲۰۰۴، ۳۵۲۸ + به‌نفع ایران، در سال ۲۰۰۵، ۱۷۱۸ + به‌نفع ایران، در سال ۲۰۰۶، ۷۷۳ + به‌نفع ایران و در سال ۲۰۰۷ به‌یکباره تبدیل به ۵۲۷۹ - به‌ضرر ایران شده است.

جدول ۳۰. تراز بازرگانی ایران با قرقیزستان از سال ۲۰۰۴ لغایت ۲۰۰۷
(ارزش: هزار دلار)

سال	صادرات ایران به قرقیزستان	واردات ایران از قرقیزستان	تراز تجاری
۲۰۰۴	۶۹۸۳	۳۶۴۰	۳۵۲۸ +
۲۰۰۵	۵۶۰۶	۳۸۸۸	۱۷۱۸ +
۲۰۰۶	۸۱۱۱	۷۳۳۸	۷۷۳ +
۲۰۰۷	۵۶۹۴	۱۰۹۷۳	۵۲۷۹ -

۲. واردات قرقیزستان از ایران

در سال ۲۰۰۶ میلادی مطابق اطلاعات سایت Trademap ارزش واردات قرقیزستان از ایران برابر با ۸ میلیون دلار بوده که این میزان به نسبت کل واردات قرقیزستان در همان سال از کشورهای دیگر، میزان بسیار اندکی بوده و نشانگر سهم بسیار ناچیز ایران در بازار قرقیزستان است.

همانگونه که از جدول شماره ۳۱ برمی آید، بیشترین سهم واردات قرقیزستان از ایران در سال ۲۰۰۶، مربوط به رآکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها (کالای شماره ۸۴) بوده که برابر با سه میلیون دلار است و با توجه به اینکه قرقیزستان در همین سال حدود ۱۵۰ میلیون دلار از کالای ۸۴ از سراسر جهان وارد کرده، نشانگر آن است که ایران سهم اندکی در واردات این کالا داشته است.

جدول ۳۱. ارزش واردات قرقیزستان از ایران در سال ۲۰۰۶ به تفکیک گروه‌های کالایی (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	نوع کالا	واردات از ایران		واردات از جهان	
			ارزش	رشد سالیانه درصد ۲۰۰۶-۲۰۰۲	ارزش	رشد سالیانه درصد ۲۰۰۶-۲۰۰۲
		کل محصولات	۸.۱۱۱	۱۳	۱.۷۱۸.۱۹۷	۳۰
۱	۸۴	دیگهای بخار	۳.۱۷۶	۴۳	۱۵۰.۴۴۰	۲۵
۲	۳۹	مواد پلاستیکی	۷۸۵	۳۱	۴۹.۴۸۴	۳۷
۳	۵۷	فرش و کفپوش	۷۴۴	-۹	۲.۸۵۷	۳
۴	۲۷	سوخته‌های معدنی	۵۴۱	۲۵	۵۰۲.۶۴۸	۳۴
۵	۱۵	چربیها	۴۹۰	۳	۲۱.۳۲۲	۳۷

۳۷	۲.۴۱۴	۲۶	۳۷۴	مواد آلبومینوئید	۳۵	۶
۲۰	۱۵.۳۲۸	-۲۳	۳۲۰	صابون	۳۴	۷
۸۷	۱۲.۳۶۲	۲۹	۱۸۰	میوه‌های خوراکی	۰۸	۸
۱۴	۳.۸۶۸		۱۲۸	قهوه، چای، مانه، ادویه	۰۹	۹
۲۸	۱۰۶.۶۷۷	۱۳۷	۱۱۵	وسایل نقلیه زمینی	۸۷	۱۰
۴۶	۱۲۱.۴۳۴	۶	۱۰۵	ماشین‌آلات	۸۵	۱۱
۳۵	۳۱.۷۴۵	۶۷	۱۰۱	مصنوعات از چدن	۷۳	۱۲
۱۷	۲۰.۹۵۷	۱۶	۸۰	محصولات شیمی غیر آلی	۲۸	۱۳
-۲۰	۷.۹۶۶	۱۲	۸۰	لباس (کشاف)	۶۱	۱۴
۷	۶.۵۰۵	۲۲	۸۰	لباس (غیر کشاف)	۶۲	۱۵
۱۹	۱۱.۹۱۸	-۲۵	۷۷	عصاره‌دباغی	۳۲	۱۶
۳۷	۱۳.۵۱۳	۸	۷۱	محصولات سرامیکی	۶۹	۱۷
۲	۷.۴۳۷	-۱۵	۶۶	کفش	۶۴	۱۸
۴۱	۱۱.۸۹۵	۸	۵۴	فراورده‌های غلات	۱۹	۱۹
۴۰	۵.۶۳۷	۳۴	۴۹	شیشه	۷۰	۲۰

۳. صادرات قرقیزستان به ایران

در سال ۲۰۰۶ میلادی، مطابق اطلاعات سایت ITC ارزش صادرات قرقیزستان به ایران حدود هفت میلیون دلار بوده است. مطابق اطلاعات جدول شماره ۳۲، بیشترین ارزش صادرات قرقیزستان به ایران مربوط به گروه چدن، آهن و فولاد (کد ۷۲) بوده است که ۲/۶ میلیون دلار ارزش داشته است.

جدول ۳۲. ارزش صادرات قرقیزستان به ایران در سال ۲۰۰۶ به تفکیک گروه کالایی (هزار دلار)

واردات از جهان		واردات از ایران		نوع کالا	کد تعرفه	ردیف
رشد سالیانه درصد ۲۰۰۲-۲۰۰۶	ارزش	رشد سالیانه درصد ۲۰۰۲-۲۰۰۶	ارزش			
۲۰	۳۳.۰۶۳.۳۲۸	۱۶	۷.۳۳۸	کل محصولات		
۲۹	۳.۲۲۹.۹۸۹	۲۰۰	۲.۶۰۴	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱
۱۴	۷.۰۹۳.۶۷۲	۲	۱.۶۹۳	دیگهای بخار	۸۴	۲
۹۸	۹۱.۳۰۵	۸۱	۹۵۷	میوه های خوراکی	۰۸	۳
۱۸	۲.۵۳۱.۹۳۲	-۷	۶۶۰	ماشین آلات	۸۵	۴
۱۴	۲.۲۹۲.۷۹۸	-۲۰	۴۳۲	وسایل نقلیه زمینی	۸۷	۵
۷۴	۲.۹۳۸.۰۶۵	-۴۷	۲۶۳	سوخته های معدنی	۲۷	۶
۲۵	۱۵۶.۲۷۱	۲۱۵	۲۱۶	ابزارها	۸۲	۷
۳۸	۱.۷۲۳.۰۸۳	۱۰	۱۳۱	مصنوعات از چدن	۷۳	۸
۲۷	۹.۹۰۷	۱۳۴	۹۲	سبزیجات	۰۷	۹

۱۳	۹۸.۵۳۸		۵۶	شیر و محصولات لبنی،	۰۴	۱۰
۳۲	۲۹۱.۶۴۰	۱۷۳	۵۳	دانه و میوه‌های روغن	۱۲	۱۱
۳۰	۹۴.۱۴۷	۱۱۶	۴۷	مصنوعات فلزات	۸۳	۱۲
۳۳	۲۷۶.۶۳۳		۴۱	لوکوموتیوهای راه آهن	۸۶	۱۳
۳۰	۱۱۰.۵۲۹		۳۶	گوشت و احشاء خوراکی	۰۲	۱۴
۲۷	۴۱۳.۷۳۵		۱۵	کائوچو	۴۰	۱۵
۳۸	۲۳.۰۶۴		۱۰	فراورده‌ها از میوه	۲۰	۱۶
۲۲	۸.۴۶۹		۰	حیوانات زنده	۰۱	۱۷
۲۵	۱۵.۲۲۶		۰	ماهی‌ها و سایر آبزیان	۰۳	۱۸
۲۷	۴.۹۸۲		۰	سایر محصولات حیوانی	۰۵	۱۹
۸۰	۴.۳۵۸		۰	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۰۶	۲۰

منبع: سایت ITC

۴. روابط اقتصادی دو کشور

در این بخش سعی شده است تا خلاصه‌ای از روابط اقتصادی میان کشورهای جمهوری اسلامی ایران با جمهوری قرقیزستان بیان شود.

روابط تجاری دو کشور به‌ویژه در صادرات، روند رو به رشدی دارد و هر سال حداقل یک‌بار نمایشگاه ایران با حضور بیش از ۳۰ شرکت تولیدکننده و تجاری در این کشور برگزار می‌شود.

ساختار اقتصادی جمهوری قرقیزستان بر مبنای کشاورزی و دامپروری می‌باشد. پس از استقلال و طی سالهای گذشته ساختار اقتصادی این کشور مقدار زیادی تغییر کرده و در حال حاضر مهم‌ترین ساختار اقتصادی این کشور را کشاورزی و دامپروری، صنایع، تجارت و خدمات تشکیل می‌دهد. طی سالهای ۲۰۰۶-۱۹۹۳ بیش از ۹۰ درصد فعالیتهای اقتصادی این کشور به دست بخش خصوصی انجام می‌شود.

هر سال حداقل ۲-۳ گروه از هیئتهای تجاری از بخشهای دولتی و خصوصی به این کشور سفر می‌کنند و بیش از ۳۰ واحد فعال صنعتی و تجاری در این کشور با سرمایه‌گذاری ایران فعالیت می‌کنند.

طی سالهای ۸۳-۱۳۷۷، شرکتهای ایرانی در این کشور به ارزش حدود ۴۰ میلیون دلار پروژه، اجرا و طی سالهای ۸۴-۱۳۸۰ تحویل داده‌اند.

افزون بر بررسی روابط حجم مبادلات تجاری در بخشهای قبل طی سالهای گذشته فهرست پروژههای انجام شده در دست اجرا شناسایی شده و در جدول شماره ۳۳ آورده شده است.

در سال ۱۳۸۶ بانک توسعه صادرات حدود ۱۲ میلیون دلار اعتبار برای شرکتهای مشهد سازه، پل و دژ و تکنیک جهت صدور خدمات فنی و مهندسی به تصویب رسانده است.

در سال ۱۳۸۶ حدود ۳۰ پروژه به ارزش ۵۰۰ میلیون یورو در قرقیزستان شناسایی و تعریف شده و اکثراً به دلیل تأمین نشدن اعتبارات به مرحله اجرا نرسیده است.

همچنین بیش از ۱۰۰ شرکت ایرانی با سازمان توسعه و تجارت ایران و سفارت جمهوری اسلامی ایران درباره همکاری و فعالیت در قرقیزستان تبادل اطلاعات کرده است.

جدول ۳۳. آخرین وضعیت پروژه‌ها و طرح‌های در دست پی‌گیری در قرقیزستان (از محل اعتبارات ایران - منابع مالی بانک توسعه صادرات ایران - شرکت‌های ایرانی)

ردیف	پروژه	شرکت مجری	سرمایه تخمینی
۱	مرکز تجاری	شرکت‌های جهاد نصر، آسیا دیپلمات و پل و دژ	۶/۵ میلیون یورو
۲	احداث واحدهای مسکونی	شرکت پل و دژ ایران و شرکت قرقیزی	۱۰ میلیون یورو
۳	پرورش ماهی قزل آلا	یکی از ایرانیان مقیم	۳۰۰ هزار یورو
۴	مرکز تجاری - اداری	شرکت مشهدسازه	۱/۵ میلیون یورو
۵	تکنیک	شرکت تکنیک	۷۰۰ هزار یورو
۶	بازسازی خیابانهای پیشک	تعدادی از شرکت‌های ایرانی	۳۵ میلیون یورو
۷	پروژه اداری - مسکونی	شرکت ایراین پارم، ثبت شده در قرقیزستان	*
۸	تولید روغنهای گیاهی	روبین، ثبت شده در قرقیزستان	۴/۵ میلیون یورو
۹	تولید یخچالهای خانگی	شرکت مشرق سرما، ثبت شده در قرقیزستان	۳۰۰ هزار یورو
۱۰	راه اندازی خط مونتاژ تراکتور	شرکت قطعات آهنگری طوس	۴ میلیون یورو
۱۱	واحد مرغداری ۱	سبزخواه توس	۳۰۰ هزار یورو
۱۲	واحد مرغداری ۲	شرکت تجاری مقدم اینترنشنال، ثبت شده در قرقیزستان	۱ میلیون یورو
۱۳	تولید سوسیس و کالباس	یکی از سرمایه گذاران ایرانی	۲۰۰ هزار یورو
۱۴	ساماندهی زباله‌های شهری	کاراندیشان شهروند	*

۱۵	پرورش و فراوری قارچ	پارس چامپی نیون، ثبت شده در قرقیزستان	۲۵۰ هزار یورو
۱۶	ساخت بزرگراه (بیشکک)	کنسرسیوم شرکتهای ایرانی	۱۲ میلیون یورو
۱۷	مجمع مسکونی-اداری و تجاری	شرکت سرمایه‌گذارهای خارجی ایران با مشارکت بانک توسعه صادرات	۱۵۰ میلیون یورو
۱۸	احداث کارخانه سیمان ۱	پل و دژ	۶۵ میلیون یورو
۱۹	احداث کارخانه سیمان ۲	کنسرسیوم از شرکتهای ایرانی	۱۵۰ میلیون یورو
۲۰	راه اندازی شعبه بانک ایرانی	بانک اقتصاد نوین	۲۸ میلیون یورو
۲۱	صنایع تبدیلی کشاورزی	آرتینیس فانی، ثبت شده در قرقیزستان	۲۵۰ هزار یورو
۲۲	صنایع تبدیلی کشاورزی	B&Hltd ثبت شده در قرقیزستان	۲۵۰ هزار یورو
۲۳	تولید آجر	شرکت شهاب، ثبت شده در قرقیزستان	۱/۵ میلیون یورو
۲۴	تولید آرد	شرکت آریا، ثبت شده در منطقه آزاد تجاری بیشکک	۲۵ میلیون یورو
۲۵	کلینیک درمانی و پزشکی	شرکت آراین، ثبت شده در قرقیزستان	*
۲۶	تولید الیاف نساجی	شرکت تجاری پایا، ثبت شده در قرقیزستان	*
کل	۲۶ مورد پروژه به ارزش ۴۸۵ میلیون یورو		

۴-۱. موافقت‌نامه‌ها

در این بخش با فهرستی از مهم‌ترین موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های به‌امضا رسیده میان دو کشور ایران و قرقیزستان آشنا می‌شویم. این موارد عبارت‌اند از:

- ❖ موافقت‌نامه بازرگانی (۱۳۸۲/۹/۳۰)
 - ❖ موافقت‌نامه تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری
 - ❖ موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
 - ❖ موافقت‌نامه‌های قرنطینه دامی و نباتی
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های استاندارد
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های بانکی
 - ❖ موافقت‌نامه همکاری‌های گمرکی
 - ❖ موافقت‌نامه حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی
 - ❖ موافقت‌نامه همکاری‌های فرهنگی و علمی
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های گردشگری
 - ❖ موافقت‌نامه همکاری حقوقی
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های ترجیحات تجاری و پروتکل اجرایی آن
 - ❖ یادداشت تفاهم هشتمین اجلاس بین دو کشور
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های کنسولی
- درنهایت می‌توان مجموع موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌ها را در جدول شماره ۳۴ نمایش داد.

جدول ۳۴. عناوین موافقت‌نامه‌ها، قراردادها، یادداشت تفاهم‌ها و اسناد مهم

ردیف	طبقه‌بندی موضوعی سند	مجموع
۱	اسناد سیاسی	۱۶
۲	اسناد اقتصادی	۷۰
۳	اسناد فرهنگی	۱۳
۴	اسناد کنسولی	۹
	مجموع اسناد	۱۰۸

۴-۲. فعالیتهای نمایشگاهی

در چارچوب تفاهمات کمیسیونهای مشترک دو کشور، باب روابط استانی گشوده شده که مهم‌ترین نمود آن در برپایی نمایشگاه‌ها متبلور می‌شود. متعاقب تفاهمهای امضا شده، تاکنون چهار نمایشگاه کالاهای استان خراسان در بیشکک و اوش برگزار شده است.

استان قزوین تاکنون چهار دوره نمایشگاه در قرقیزستان برگزار کرده است. آخرین نمایشگاه اختصاصی ایران نیز توسط شرکت آوه نور قزوین با مشارکت ۲۸ شرکت ایرانی از تاریخ ۷ الی ۱۱ تیرماه ۱۳۸۶ در بیشکک برگزار شده است. جمهوری اسلامی ایران بیش از ۹ نمایشگاه در قرقیزستان برگزار کرده است.

۴-۳. اجلاس

اولین تا ششمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی- بازرگانی دو کشور، از سال ۸۲-۱۳۷۵ با مسئولیت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات جمهوری اسلامی ایران برگزار شده است. هفتمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی با مسئولیت وزارت بازرگانی در بیشکک برگزار شده است. هشتمین اجلاس کمیسیون مشترک در مردادماه ۸۵ در تهران برگزار شده است. نهمین اجلاس در اسفندماه ۱۳۸۶ برگزار می‌شود.

۴-۴. هیئتهای تجاری

در هر سال دو الی سه هیئت تجاری از سوی سازمان توسعه تجارت ایران یا استانها سازماندهی و به کشور اعزام می‌شوند. آخرین هیئت تجاری ایرانی از تاریخ سه لغایت ۸۶/۱۰/۶ از سوی سازمان توسعه تجارت به آن کشور اعزام شده است. برخی از این سفرهای تجاری به شرح زیر است:

- ❖ سفر وزیر محترم بازرگانی وقت به بیشکک در سال ۸۳
- ❖ سفر وزیر اقتصاد و رئیس قرقیزی کمیسیون در مردادماه ۸۵ به تهران
- ❖ سفر هیئتهای تجاری از استانهای قزوین، همدان و خراسان رضوی به بیشکک
- ❖ سفر هیئت کارشناسی جهت مذاکرات ترجیحات تعرفه‌ای از ۲ لغایت ۵ مهرماه ۱۳۸۶ به بیشکک

از اهداف اصلی هیئتهای تجاری اعزام شده به قرقیزستان می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ❖ راهسازی
- ❖ ساخت سد، کانالهای آب و نیروگاه برق آبی
- ❖ احداث کارخانجات صنعتی
- ❖ احداث کارخانه سیمان
- ❖ احداث کارخانجات مصالح ساختمانی
- ❖ راه اندازی صنایع تبدیلی و مواد غذایی
- ❖ احداث ساختمانهای مسکونی و مراکز تجاری
- ❖ دارو سازی و تجهیزات پزشکی
- ❖ احداث واحدهای تولید لامپ کم مصرف
- ❖ ساخت کارخانجات موادشوینده و صابون
- ❖ همکاری در زمینه اکتشاف و استخراج نفت
- ❖ همکاری در بخش مختلف معدن
- ❖ احداث کارخانجات آردسازی و سیلو
- ❖ احداث کارخانجات پلاستیک سازی

۵. تحلیل رقبای ایران در بازار قرقیزستان

در سال ۲۰۰۶، قرقیزستان با ۱۲۱ کشور جهان تبادل تجاری داشته است. هر چند روابط تجاری با ۹ کشور، اصلی ترین بخش روابط تجاری قرقیزستان یعنی ۸۷/۷ درصد شامل شده است. این ۹ کشور در جدول شماره ۳۵ نمایش داده شده است. واردات از کشورهای غیرمشترک المنافع به سطح ۳۹/۶ درصد در سال ۲۰۰۶ رسید که چهار درصد بیشتر از سال ۲۰۰۵ است.

در تحلیل گروه های کالایی صادراتی کشورها، در کشورهای مشترک المنافع ۲۴/۶ درصد و غیرمشترک المنافع به ۱۲/۶ درصد اشاره شده است که سهم کشورهای غیرمشترک المنافع در مجموع صادرات گذشته بیشتر از سهم کشورهای مشترک المنافع است.

واردات از کشورهای غیرمشتک‌المنافع ۷۲/۴ و مشترک‌المنافع ۴۵/۸ درصد افزایش یافته است. براساس آمار سال ۲۰۰۶ موازنه تجاری قرقیزستان با تمام کشورها به‌استثنای سوئیس منفی است. از مزایای رقباتی ایران در بازار قرقیزستان می‌توان به‌مواردی چون؛ هم‌مرز بودن با قرقیزستان، عضویت در پیمانهای منطقه‌ای و همکاری با تعرفه‌های پایین، تأمین اعتبارات با قوانین و مقررات تجاری مناسب اشاره کرد.

مهم‌ترین روشهای رقبا برای توسعه روابط و بازاریابی کالا و خدمات در بازار را نیز می‌توان مشتمل بر عضویت در WTO و استفاده از تعرفه کامل‌الوداد، عضویت در سازمانهای منطقه‌ای همسو، منجمله CIS اوراسیا، شانگهای، شورای امنیت اتحادیه اروپا و... همچنین اعتبارات و کمکهای بلاعوض به قرقیزستان، برقراری پروازهای منظم و تبادل هیئتهای تجاری، برگزاری نمایشگاه‌ها و تأمین تسهیلات واردات و صادرات کالا بین دو کشور و اجرای پروژه‌ها دانست.

جدول ۳۵. مهم‌ترین رقباتی ایران در کالا و خدمات در سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ در بازار قرقیزستان

ردیف	رقباتی تجارت	واردات ۲۰۰۵ (درصد)	واردات ۲۰۰۶ (درصد)
۱	روسیه (مشتک‌المنافع)	۶۹/۳ درصد	۶/۰۶ درصد
۲	قزاقستان (مشتک‌المنافع)		
۳	ازبکستان		
۴	چین	۳۹/۶ درصد	۳۸/۰۸ درصد
۵	آمریکا		
۶	سوئیس		
۷	ترکیه		
۸	افغانستان		
۹	آلمان		

در ادامه هر یک از رقبا به‌طور خلاصه معرفی شده‌اند.

۵-۱. روسیه

روسیه اصلی‌ترین شریک تجاری قرقیزستان بوده که روابط تجاری آن ۵۷ درصد افزایش یافته و از نظر ارزش به ۸۰۵/۹ میلیون دلار رسیده است.

افزایش واردات از روسیه ۷۲/۱ درصد و میزان صادرات به این کشور تنها ۱۴/۴ درصد رشد داشته است.

اصلی‌ترین کالاهای وارداتی از روسیه سوخت وسایل نقلیه، کالاهای مختلف صنعتی، ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقلی بوده است. پوشاک، سبزیجات و میوه جات، شیشه و پنجه کالاهایی است که به صورت سنتی به روسیه ارسال شده است. در این میان صدور پوشاک، سبزیجات و میوه بیش از دو برابر افزایش داشته، ولی ارسال پنجه کاهشی معادل ۸/۳ درصد داشته است. میزان صادرات کالا به روسیه در سال ۲۰۰۶ به میزان ۱۵۳/۸ میلیون دلار و واردات به آن ۶۵۲/۲ میلیون دلار بوده است.

۵-۲. قزاقستان

افزایش شایان توجه صادرات به قزاقستان تا ۴۰ درصد به همراه رشد غیرقابل توجه واردات از این کشور، معادل ۱۴/۶ درصد تأثیر مثبت بر گردش تجاری قرقیزستان با این کشور داشته که مجموع آن ۳۶۲/۴ میلیون دلار بوده است. صادرات کالاهای سرمایه‌ای (۲/۷ برابر)، تولید انرژی (۱/۸ درصد) و کالاهای مصرفی (۴۰/۱ درصد) اصلی‌ترین بخش ساختار کالایی صادرات به قزاقستان را به خود اختصاص داده‌اند.

کالاهای اصلی صادر شده به قزاقستان شامل: شیر، خشکبار، برق، سیمان، سیمان تزئینی، ماشین آلات، تجهیزات حمل و نقلی و تولیدات نهایی متنوع است.

بالترین سهم واردات از قزاقستان را کالاهای مصرفی تشکیل می‌دهند که ۵۰ درصد از کل واردات این کشور است (آمار ۲۰۰۶). افزایش درخواست واردات شکر و تولیدات تنباکویی باعث کاهش در واردات گازوئیل شده است. میزان صادرات کالا به قزاقستان در سال ۲۰۰۶، حدود ۱۶۲/۶ میلیون دلار و میزان واردات به آن کشور ۱۹۹/۸ میلیون دلار برآورد شده است.

۵-۳. ازبکستان

گردش تجاری قرقیزستان با ازبکستان در سال مالی تا ۲۰/۳ درصد افزایش یافت و از نظر ارزش به ۹۲/۹ میلیون دلار رسیده است. مجموع صادرات به قرقیزستان ۲۷/۹ میلیون دلار بوده که ۶۳/۲ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است. میزان واردات از ازبکستان ۶۵ میلیون دلار بوده است. از مجموع صادرات، ۴۷/۷ درصد را تجهیزات حمل و نقلی و از مجموع واردات، ۶۹/۵ درصد را تولیدات انرژی تشکیل می دهد که حجم واردات گاز طبیعی از این کشور در سال ۲۰۰۶ معادل ۴۱ میلیون دلار برآورد شده است.

۵-۴. چین

در سال ۲۰۰۶، حجم تجارت خارجی با کشور چین برابر ۲۸۴/۸ میلیون دلار بوده است. شکاف تجاری در روابط تجاری بین دو کشور ۲/۷ برابر افزایش داشته و به ۲۰۸/۶ میلیون دلار رسیده است.

براساس آمار ۲۰۰۶، میزان واردات از این کشور ۲۴۶/۷ میلیون دلار بوده، در صورتی که صادرات به چین مجموعاً در سال ۲۰۰۶ معادل ۳۸/۱ میلیون دلار بوده است. کالاهای اصلی صادراتی به این کشور را آهن قراضه و اوره فلزی تشکیل می دهد. البته چرم و حیوانات نیز وجود دارد. اگر سهم قابل توجه صادرات به چین را این اقلام تشکیل می دهد (۴۷/۸ درصد)، سهم اصلی واردات از این کشور را نیز کالاهای مصرفی تشکیل می دهد (۴۲/۶ درصد).

۵-۵. آمریکا

موزانه تجاری با آمریکا ۹۱/۵ میلیون دلار و افزایش گردش تجاری معادل ۴۷ درصد، دارای رشد منفی بوده است. کالاهای وارداتی از این کشور به طور عمده شامل دارو، ماشین آلات، تجهیزات حمل و نقلی، تجهیزات خاص علمی، اندازه گیرها و ابزار آلات بوده و صادرات نیز بر روی تولیدات انرژی متمرکز شده است.

میزان صادرات به آمریکا شش میلیون دلار در سال ۲۰۰۶ و میزان واردات از آمریکا ۹۷/۵ میلیون دلار بوده است.

۵-۶. ترکیه

موازنه منفی روابط تجاری با ترکیه در سال ۲۰۰۶ به ۱۲/۲ میلیون دلار بوده است. این میزان در سال ۲۰۰۵ معادل ۱۵/۲ میلیون دلار بوده است. صادرات به ترکیه ۲۷/۲ میلیون دلار و برابر ۴۹/۵ درصد افزایش رشد داشته، در حالی که واردات از این کشور ۱۸/۳ درصد رشد داشته است و مجموعاً به ۳۹/۵ میلیون دلار از نظر ارزش رسیده است. افزایش صادرات به دلیل ارسال مواد غذایی از قرقیزستان به ترکیه بوده است. کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای، اصلی‌ترین کالاهای وارداتی از ترکیه در سال ۲۰۰۶ بوده است.

۵-۷. آلمان

روابط تجاری در سال ۲۰۰۶ با آلمان مجموعاً ۴۲/۱ میلیون دلار بوده است. در این دوره شکاف تجاری این روابط ۳۷/۷ میلیون دلار بوده است که دلیل آن حجم بالای واردات در مقایسه با حجم کم صادرات به این کشور بوده است. براساس آمار سال ۲۰۰۶، واردات از آلمان معادل ۳۹/۹ میلیون دلار بوده در حالی که صادرات به این کشور ۲/۲ میلیون دلار بوده که نشان‌دهنده افزایش رشد معادل ۴۶۳ درصد در مقایسه با سال ۲۰۰۵ است.

افزون بر ۱۰ کشور مذکور، کشورهای بلژیک، کانادا، افغانستان، امارات، انگلستان، فرانسه، ایتالیا و هند نیز از رقبای اصلی ایران در بازار قرقیزستان به‌شمار می‌روند.

۶. تحلیل موقعیت^۱

در این قسمت بعد از بررسی روابط تجاری ایران و قرقیزستان، سعی می‌کنیم برای ایجاد چشم‌اندازی از وضعیت آتی روابط در کشور، وضعیت موجود را ارزیابی و تحلیل کنیم. برای این منظور از روش تحلیل موقعیت، استفاده خواهیم کرد. برای این منظور نخست نقاط ضعف^۲ و قوت^۳ روابط دو کشور را بررسی کرده و سپس عوامل خارجی تأثیرگذار بر این روابط شامل تهدیدات^۴ و فرصت‌های موجود^۵ را معرفی می‌کنیم.

1. SWOT
2. Weak ness
3. Strength
4. Threats
5. Opportunites

جدول شماره ۳۶، نقاط ضعف و قوت روابط دو کشور را معرفی می‌کند.

جدول ۳۶. نقاط ضعف و قوت روابط تجاری ایران و قرقیزستان

ضعفها	قوتها
❖ کوچک بودن اندازه بنگاه‌های صادراتی ایران در مقایسه با رقبای	❖ وجود مشترکات دینی و فرهنگی بین دو کشور
❖ مشکلات زیاد در ساختار مالی و بانکی ایران	❖ برقراری روابط حسنه بین دو کشور
❖ کوچک بودن بازار هدف	❖ نزدیکی دیدگاه‌های سیاسی دو کشور
❖ نبودن رایزن بازرگانی در کشور هدف	❖ وجود مناطق آزاد تجاری
❖ نداشتن دسترسی به آب‌های آزاد	

جدول شماره ۳۷، فرصتها و تهدیدات موجود بر سر راه روابط تجاری دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۳۷. فرصتها و تهدیدات روابط تجاری دو کشور

تهدیدها
❖ وجود رقبا در بازار
❖ تأمین اعتبارات با قوانین و مقررات تجاری مناسب
❖ وجود رقیبی مثل چین به دلیل هم مرز بودن با قرقیزستان
❖ فقدان یک برنامه جامع بازاریابی و بررسی بازار قرقیزستان در ایران
فرصتها
❖ در بخش انرژی، پتانسیلها و ظرفیتهای دست نخورده باقی مانده است. مهمترین آنها سد و نیروگاه‌های برق-آبی، انتقال برق، همکاری در اکتشاف و استخراج نفت و تأسیس پالایشگاههای با ظرفیت کوچک و احداث پمپ بنزین و توزیع فراورده‌های نفتی و گاز در این کشور است.

❖ فرقیزستان آب و هوایی بسیار مطلوب و مناسب دارد که در صورت فراهم شدن امکانات مناسب رفاهی می‌تواند توریستهای بسیاری از سراسر جهان به این کشور راهی سازد. حاشیه‌های خوش آب و هوا و سرسبز بیشکک است که مهم‌ترین آنها آلا آرچای، سیلینینگ، چونناش، تیپلوکلوچی، ایستی کوول (دریاچه آب گرم)، نوروس (جهت ورزشهای زمستانی) و دریاچه‌های کوچک و بزرگ متعددی است که اطراف این شهر وجود دارد. مکانهایی مناسب برای گذراندن اوقات استراحت آخر هفته هستند. در برخی از مناطق تفریحی خوش آب و هوای بیشکک تله کابین نیز وجود دارد.

❖ ساخت سد، کانالهای آب و نیروگاه برق آبی

❖ احداث کارخانجات صنعتی

❖ احداث کارخانه سیمان

❖ احداث کارخانجات مصالح ساختمانی

❖ صنایع تبدیلی و مواد غذایی

❖ احداث ساختمانهای مسکونی و مراکز تجاری

❖ دارو سازی و تجهیزات پزشکی

❖ احداث واحدهای تولید لامپ کم مصرف

❖ ساخت کارخانجات موادشوینده و صابون

❖ همکاری در زمینه اکتشاف و استخراج نفت

❖ همکاری در بخش مختلف معدن

❖ احداث کارخانجات آردسازی و سیلو

❖ احداث کارخانجات پلاستیک

۹. پیشنهادات

پیشنهادهای اجرایی در جهت توسعه روابط اقتصادی و بازرگانی بین ایران و قرقیزستان به شرح زیر قابل ارائه است:

- ❖ تسریع در تأسیس شعبه بانک اقتصاد نوین در بیشکک
- ❖ توسعه همکاریهای استانی در زمینههای مختلف اقتصادی، تجاری و گردشگری
- ❖ تقویت بازاریابی کالاهای ایرانی در بازار قرقیزستان از طریق مشارکت در نمایشگاههای بینالمللی یکدیگر و اعزام هیأتهای تجاری و بازاریابی و برگزاری همایشها
- ❖ فعال نمودن صندوق ضمانت ایران در این کشور
- ❖ تأمین و تسهیل در اعطای اعتبارات برای صدور کالا و خدمات
- ❖ اعزام رایزن بازرگانی به سفارت ایران در بیشکک
- ❖ افزایش همکاریهای بیمه‌ای با قرقیزستان
- ❖ تأسیس شورای بازرگانان بین اتاقهای بازرگانی دو کشور
- ❖ امضا و اجرای برقراری ترجیحات تجاری بین دو کشور
- ❖ اجرایی نمودن موافقتنامه‌های سرمایه‌گذاری مشترک، مالیات مضاعف، گردشگری، گمرکی، استاندارد و ...
- ❖ برگزاری نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایرانی در بیشکک
- ❖ ترغیب و تشویق شرکتهای ایرانی جهت شرکت در نمایشگاههای تخصصی و بینالمللی این کشور
- ❖ ازمیان برداشتن موانع و مشکلات صدور روادید
- ❖ شناخت ظرفیتها، پتانسیلها و قابلیتهای اقتصادی طرفین از یکدیگر
- ❖ توسعه ارتباط جاده‌ای و ریلی

بخش سوم پیوستها

شرایط اخذ نمایندگی

افرادی که قصد دارند در قالب یک شخصیت حقیقی (و نه از طریق ایجاد شرکت) فعالیت کنند تنها در کمیته ملی آمار و اداره دولتی مالیات ثبت نام می‌کنند.

کسانی که قصد آغاز فعالیت را دارند در نهادهای ذکر شده ثبت می‌شوند و مجوز فعالیت می‌گیرند که در آن نوع فعالیت اقتصادی (فعالیت‌های مجاز براساس ماده ۹ قانون صدور مجوز جمهوری قرقیزستان) و مجوز فعالیت بر اساس نوع شرکتی که می‌خواهند تأسیس کنند، دریافت می‌نمایند.

برای ثبت در وزارت دادگستری، مؤسس و یا نماینده آن به این وزارت‌خانه مراجعه و با ارائه درخواست، فرم‌های مربوطه که بر اساس نوع فعالیت مورد نظر ارائه خواهد شد را تکمیل می‌کند. اتباع خارجی، کپی گذرنامه خود را نیز باید ارائه دهند.

ثبت شرکت در وزارت دادگستری بدون پرداخت وجه و حد اکثر ظرف مدت ۱۰ روز از زمان ارائه درخواست صورت می‌گیرد. برای تأسیس شرکت‌های سهامی، فرد متقاضی باید تأییدیه بانک را ارائه کند، که بر اساس آن حداقل ۵۰ درصد از میزان سرمایه اولیه شرکت در حساب مؤسس وجود داشته باشد.

دریافت کارت مربوط به کمیته ملی آمار نیز دو روز پس از معرفی فرد از سوی وزارت دادگستری به این کمیته صادر می‌شود. تمام مدارک ارائه شده از سوی اتباع خارجی باید به زبان‌های روسی یا قرقیزی ترجمه رسمی شده باشند. ثبت در اداره مالیات جمهوری قرقیزستان و یا شعبات آن در مناطق مختلف این کشور برای آغاز فعالیت در قلمرو قرقیزستان اجباری است و به این منظور ارائه مدارک زیر الزامی است:

تأییدیه ثبت دولتی (وزارت دادگستری)، کپی اساسنامه شرکت و تکمیل فرمهای مربوطه که از سوی اداره مالیاتی ارائه می‌شود و برای فعالیتهای اقتصادی در قالب یک شخصیت حقیقی، ارائه کپی کارت آماری و کپی گذر نامه و فرمهای مربوطه لازم است. در این مرحله سه کارت مالیاتی از سوی فرد تکمیل می‌شود. پس از ثبت، فرد، کد مالیاتی شخصی را دریافت می‌کند که می‌تواند در تمام اسناد مالی و بانکی خود، از آن استفاده کند. از تمام فعالیتهای اقتصادی و دارایی‌های افراد در جمهوری قرقیزستان، مالیات دریافت می‌شود.

برای ایجاد شعبه یا اخذ نمایندگی شرکتهای خارجی در جمهوری قرقیزستان افزون بر مدارک مورد اشاره باید اساسنامه شرکت، ترجمه رسمی شده و ارائه شود و علاوه بر آن مجوز هیئت‌مدیره شرکت در خصوص ایجاد شعبه و یا دفتر نمایندگی نیز باید تهیه و ترجمه شود. ایجاد شعبه و دفتر نمایندگی از نظر رویه مشابه بوده و تفاوتی ندارد و تنها تفاوت این دو مورد در این است که همه فعالیتهای مربوط به شعب باید با مجوز از شرکت مادر صورت گیرد، درحالی‌که ایجاد دفتر نمایندگی، این مشکل را ندارد.

هتل‌های قرقیزستان

- ♦ www.southtravels.com/asia/kyrgyzstan/destination.html

جدول ۳۸. هتل‌های فعال در شهر بیشکک

هتل حیات	
مکان	در خیابانهای ساویسکی، نزدیک کاخ نکاح
قیمتها	یک خوابه، ۲۴۰ دلار؛ ۲ خوابه، ۳۵۰ دلار
شرایط	مدیریت انگلیسی، اتریشی از مجموعه هتل‌های زنجیره‌های هایت، ۵ ستاره قیمت از ۱۵۰ دلار به بالا
هتل آک‌کمه _ (پینار آ سابق)	
مکان	در خیابان ماناس، در مسیر آلا آرچای
قیمتها	یک خوابه: ۹۰ دلار؛ دو خوابه: ۱۲۰ دلار

شرایط	قرقیزی، چهار ستاره
هتل دوستیک	
مکان	در خیابان فروزنه، نزدیک میدان مادر
قیمتها	یک خوابه، ۷۸ دلار؛ ۲ خوابه، ۹۵ دلار
شرایط	هتل سه ستاره، قرقیزی
هتل ایسی کوول	
مکان	در خیابان ماناس، بعد از هتل آک کمه
قیمتها	یک خوابه، ۳۱۵۰ صوم؛ ۲ خوابه، ۱۶۵۰ صوم
شرایط	هتل سه ستاره، دولتی
هتل سیلک رود (جاده ابریشم)	
قیمتها	یک خوابه، ۱۰۰۰ صوم؛ ۲ خوابه، ۱۶۵۰ صوم
شرایط	هتل سه ستاره دولتی
هتل گولدن دراگون	
مکان	خیابان مدرووآ
قیمتها	یک خوابه، ۸۰ دلار؛ ۲ خوابه، ۹۵ دلار
شرایط	دولوکس، ۱۱۰ دلار و سوئیت: ۳۲۰ دلار و پرزیدنشال ۱۰۰۰
در سطح شهر بیشکک هتل آپارتمانهایی نیز وجود دارد که ظرفیتهای محدود دارند و قیمتهای آنها بین ۳۵ تا ۵۰ دلار است.	
آپارتمانهای اجاره‌ای نیز در بیشکک وجود دارند که بر اساس مکان، کیفیت و امکانات موجود در آن هر شبانه روز بین ۳۰ تا ۵۰ دلار متغیر است و معمولاً تا ۴ نفر می‌توانند در آن اقامت داشته باشند.	

بازارها و مراکز تجاری

جدول ۳۹. بازارها و اصلی ترین مراکز تجاری فعال در شهر بیشکک

بازار تالچوک (دوردوی بازار)	
فعالیت	پوشاک، کفش، کیف، اسباب بازی، موکت و ظروف و لوازم خانگی، وسایل و ابزار آلات کار و برقی و بصورت محدود مواد غذایی
مکان	بیرون از شهر بیشکک (۱۵ کیلومتری، در خیابان ساویسکی به سمت شمال بیشکک)
توضیحات	در این بازار چندین هزار کانتینر وجود دارد که به عرضه اقلام مورد اشاره می پردازند و از نظر قیمت نیز از بازارهای مناسب محسوب می شود. در هنگام حضور در این بازار باید مراقب جیب برها و همچنین کف بازی واحدهای تبدیل ارز بود. این بازار به قسمتهای مختلف اروپایی، قرقیز دوخت، ترکیه ای، کره ای و چینی تقسیم می شود.
اورتاسای بازار	
فعالیت	پوشاک، کفش، کیف، مصالح ساختمانی، ابزار آلات کار و حیوانات و پرندگان
مکان	در شهر بیشکک در خیابان
توضیحات	در کنار این بازار، دست فروشهایی نیز همواره حضور دارند که اقدام به فروش وسایل دست دوم منزل به ویژه وسایل قدیمی روسی می کنند. در روزهای یکشنبه این دست فروشها رونق مناسب و خوبی دارند. از نظر قیمت در مقایسه با تالچوک گران تر است.
اوش بازار	
فعالیت	مواد غذایی، خشکبار، پوشاک، کیف، کفش
مکان	در شهر بیشکک، مابین خیابانهای کیفسکی و تخته گل به سمت غرب بیشکک
توضیحات	کنار این بازار بسیار شلوغ می باشد و از نظر قیمت نیز مناسب است.

خدای برگن	
فعالیت	وسایل یدکی
مکان	در خیابان اوش به سمت بیرون از شهر در مسیر تاشکند
علام‌الدین بازار	
فعالیت	بازار وسایل دسته دوم و لوازم چوبی و مبلمان
مکان	در خیابان ژیبیگ ژیلو به سمت ایسی کوول
بازار تربار (بازار میوه آک امیر)	
فعالیت	میوه و سبزیجات
مکان	در خیابان مسکویسکی نرسیده به پروادا
توضیحات	در این بازار میوه، سبزیجات، گوشت و خشکبار و ماهی عرضه می‌گردد.
مدینه بازار	
فعالیت	پارچه
توضیحات	مهم‌ترین مرکز عرضه پارچه در بیشکک و بخش قابل توجهی از آن در اختیار چینی‌ها است.
ماشین بازار	
فعالیت	اتومبیل
مکان	در خیابان چوی، بیرون از بیشکک (۱۵ کیلومتر) در مسیر جاده تاشکند
توضیحات	روزهای شنبه و یکشنبه دایر است و روزهای یکشنبه رونق خاصی دارد و مهم‌ترین مرکز معاملات اتومبیل است.

بازار آلاآرچای

فعالیت	مواد غذایی و محصولات کشاورزی
مکان	در ابتدای خیابان مسکویسکی
توضیحات	در این بازار کشاورزان از استانهای مختلف تولیدات کشاورزی خود را از اولین ساعات روز به صورت عمده فروشی عرضه می کنند و تنها در ساعات پایانی روزهای یکشنبه هم بازار عرضه حیواناتی مانند سگ و گربه در این محل دایر است.

باتکن

فعالیت	مواد غذایی و محصولات کشاورزی
مکان	در خیابان تولوستووا
توضیحات	در این بازار کشاورزان از استانهای مختلف تولیدات کشاورزی خود را از اولین ساعات روز به صورت عمده فروشی عرضه می کنند و تنها در ساعات پایانی روز ممکن است اقدام به خرده فروشی کنند.

اسکوت اسکی رینوک یا ستاری تالچوک

فعالیت	حیوانات اهلی
مکان	در خیابان اورازبیک اوا
توضیحات	عرضه حیوانات اهلی مانند گاو و گوسفند و البته بخشی نیز وجود دارد که مصالح ساختمانی در آن عرضه می شود. محل اصلی بازار تالچوک که تا قبل از سال ۲۰۰۰ در این مکان بود.

کامفورت

فعالیت	مصالح ساختمانی و ابزار آلات و وسایل برقی و الکتریکی، رنگهای ساختمانی
مکان	خیابان پرآودا
توضیحات	در کنار این بازار مجتمعی ۱۰ طبقه نیز ساخته شده به نام مگاکامفورت که در کنار بازار قدیمی و سنتی کامفورت به عرضه مصالح ساختمانی می پردازد. اجاره غرفه ماهیانه هر متر مربع ۱۵ تا ۲۰ دلار است.

جدول ۴۰. مراکز تجاری در شهر بیشکک

بتا استور	
فعالیت	مواد غذایی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی قرقیزستان
مکان	در خیابان چوی قبل از رسیدن به خیابان ماناس
توضیحات	این فروشگاه با سرمایه گذاری ترکیه ای در ۴ طبقه ساخته شده است. در جریان انقلاب ماه مارس کاملاً تخریب شد، ولی مجدداً راه اندازی شد. دارای رستورانی نیز در طبقه دوم است که غذای حلال عرضه می کند. اجاره غرفه ماهیانه هر مترمربع ۳۵ دلار است.
صووم (SOOM)	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارها
مکان	در خیابان چوی (تقاطع چوی، ساویسکی)
توضیحات	سرمایه گذار اصلی آن ایتالیایی است و مهم ترین و اصلی ترین مرکز لوازم صوتی و تصویری در بیشکک است، ولی قیمت های آن کمی گران تر از سایر مراکز تجاری است. بیشتر اجناس عرضه شده در این مرکز به ویژه در بخش پوشاک ایتالیایی است. اجاره غرفه ماهیانه هر مترمربع ۵۰ دلار است.
پلازا	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم، ساعت
مکان	در خیابان پرآودا، مابین تقاطع چوی، پرآودا و تخته گل، پرآودا واقع شده است.
توضیحات	اجناس اروپایی و ترکیه ای، اجاره غرفه ماهیانه هر مترمربع ۳۰ دلار است.

سیلک وی

فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در خیابان چوی و بعد از تقاطع چوی، پروادا واقع شده است.
توضیحات	اجناس اروپایی و ترکیه‌ای اجاره غرفه ماهیانه هر متر مربع ۱۵ تا ۲۰ دلار است.

کاروان

فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در خیابان کیفسکی

گویین

فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در تقاطع خیابان ساویسکی، ژیبیگ ژیلو
توضیحات	عرضه کننده اجناس چینی است. این فروشگاه در جریان انقلاب ماه مارس غارت شد ولی دوباره بازسازی و راه اندازی شد.

تاتان و تاتان قورولوش

فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در انتهای خیابان چوی در روبروی کارخانه آب گرم بیشکک
توضیحات	فروشگاهی بزرگ در دو طبقه که بخش عمده‌ای از آن مبلمان است و عرضه کننده اجناس چینی است. مرکزی جدید در مجاورت ساختمان اصلی این فروشگاه فعال است که تاتان قورولوش نام دارد و در آن مصالح ساختمانی عرضه می‌شود. اجاره غرفه ماهیانه هر متر مربع ۱۰ تا ۱۵ دلار است.

برکت	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در خیابان چوی و پشت اوش بازار
توضیحات	سرمایه گذاران اماراتی طراحی و ساخته اند.
برکه	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در خیابان مسکویسکی قبل از تقاطع مسکویسکی، ساویسکی معروف به موسابت
ودنخواه	
فعالیت	پوشاک
مکان	در انتهای خیابان ماناس تقریباً بیرون از شهر، به سمت آلاآچای
توضیحات	با سرمایه گذاری کره ای ها ایجاد شده ولی رونق ندارد.
دوم تور گوولی	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در خیابان مسکویسکی، زیر مجتمع ساختمانی معروف به دوم تور گوولی
رامستور	
فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
مکان	در تقاطع خیابان ساویسکی، گورکی
توضیحات	فروشگاه زنجیره ای ترکیه ای است که در آلماتی قزاقستان نیز شعبه دارد.

بیشکک سیتی

فعالیت	وسایل الکترونیکی، پوشاک، لوازم خانگی، موبایل، تزئینات، وسایل ورزشی، بدلی جات و صنایع دستی و سی دی و نوارهای موسیقی و فیلم و ساعت
--------	--

صووم ۲

فعالیت	لوازم صوتی و تصویری، به صورت محدود مصالح ساختمانی
مکان	بعد از سیلک وی در خیالان چوی است.

فروشگاه‌های زنجیره‌ای نارودنی

فعالیت	مواد غذایی و بهداشتی
مکان	در سطح شهر بیشکک پراکنده است و بیش از ۲۰ شعبه دارد.

دین چین

مکان	تقاطع تخته گل، ساویسکی
توضیحات	از اواسط سال ۲۰۰۶ راه اندازی شد و متعلق به سرمایه گذاران چینی

موتو

فعالیت	الکترونیک
مکان	تقاطع تخته گل، ساویسکی
توضیحات	با سرمایه گذاری مشترک ایرانی- قرقیزی ساخته شده است ولی در اجاره سرمایه گذاران قزاقی است.

مناطق آزاد تجاری

- ♦ www.fez.kg

مراکز توریستی و تفریحی

- ♦ www.cia.gov/cia/
- ♦ publications/factbook/geos/kg.html

نمایشگاه‌های قرقیزستان

Kyrgyzstan, Bischkek	
19.04.2006 - 21.04.2006	Bishkek (Kyrgyzstan) BishkekBuild - International Kyrgyzstan Exhibition Construction & Interiors, Heating & Ventilation
25.05.2006 - 28.05.2006	Bishkek (Kyrgyzstan) Kyrgyzstan - International Trade Fair for Capital and Consumer Goods
12.09.2006 - 15.09.2006	Bishkek (Kyrgyzstan) AgroProdExpo - International Specialized Food Exhibition
12.10.2006 - 16.10.2006	Bishkek (Kyrgyzstan) BISHKEK - International Industry and Consumer Goods Fair
18.04.2007 - 20.04.2007	Bishkek (Kyrgyzstan) BishkekBuild - International Kyrgyzstan Exhibition Construction & Interiors, Heating & Ventilation

26.04.2007 - 30.04.2007	Bishkek (Kyrgyzstan) Kyrgyzstan - International Trade Fair for Capital and Consumer Goods
04.10.2007 - 08.10.2007	Bishkek (Kyrgyzstan) BISHKEK - International Industry and Consumer Goods Fair
24.10.2007 - 27.10.2007	Bishkek (Kyrgyzstan) AgroProdExpo - International Specialized Food Exhibition
16.04.2008 - 18.04.2008	Bishkek (Kyrgyzstan) BishkekBuild - International Kyrgyzstan Exhibition Construction & Interiors, Heating & Ventilation
25.04.2008 - 29.04.2008	Bishkek (Kyrgyzstan) Kyrgyzstan - International Trade Fair for Capital and Consumer Goods
02.10.2008 - 06.10.2008	Bishkek (Kyrgyzstan) BISHKEK - International Industry and Consumer Goods Fair
29.10.2008 - 01.11.2008	Bishkek (Kyrgyzstan) AgroProdExpo - International Specialized Food Exhibition
April 2009	Bishkek (Kyrgyzstan) BishkekBuild - International Kyrgyzstan Exhibition Construction & Interiors, Heating & Ventilation

May 2009	Bishkek (Kyrgyzstan) Kyrgyzstan - International Trade Fair for Capital and Consumer Goods
September 2009	Bishkek (Kyrgyzstan) AgroProdExpo - International Specialized Food Exhibition
October 2009	Bishkek (Kyrgyzstan) BISHKEK - International Industry and Consumer Goods Fair

نام خبرگزاریها

press

- ♦ Slovo Kyrgyzstana - government-owned, published three times a week
- ♦ Vecherniy Bishkek - private daily
- ♦ MSN - private daily
- ♦ ResPublica - private daily
- ♦ Litsa - mouthpiece of Ar-Namys Party
- ♦ Delo No - private weekly
- ♦ Liberalnaya Gazeta - private weekly
- ♦ Obshchestvennyy Reyting - private weekly
- ♦ RIF Obozreniye - private weekly
- ♦ Times of Central Asia - Bishkek-based, English-language, regional coverage

آژانسهای خبری

- ♦ News agencies
- ♦ Kabar - state-run, English-language pages
- ♦ AKIpress - private, English-language pages
- ♦ 24 kg - private, English-language pages

انواع روزنامه‌های قرقیزستان

- ♦ AKIpress
- ♦ BBC News: Kyrgyzstan
- ♦ Central Asia Caucasus Analyst
- ♦ EurasiaNet: Kyrgyzstan
- ♦ Institute for War and Peace Reporting
- ♦ Kabar
- ♦ Kyrgyz Embassy, Washington DC
- ♦ Radio Free Europe: Kyrgyzstan
- ♦ Times of Central Asia

منابع و مأخذ

۱. بولتن ریسک
۲. آمارنامه گمرکی جمهوری اسلامی ایران
۳. ITC ؛ سایت مرکز تجارت جهانی: www.Trademap.org
۴. سایت وزات بازرگانی قرقیزستان: www.minfin.kg
۵. سایت نقطه تجاری: www.irtp
۶. سایت پروفایل کشورها: www.OEDC.com
۷. سایت فرهنگ مذاکره: www.kwintessential.co.uk
۸. سایت فرهنگ مذاکره: www.communicaid.com
۹. سایت سازمان تجارت جهان: www.wto.org
۱۰. www.wikipedia.org
۱۱. www.mapofworld.com
۱۲. www.southtravels.com
۱۳. eng.concept.kg
۱۴. www.doingbusiness.org
۱۵. www.kyrgyzstan.org
۱۶. www.fez.kg
۱۷. www.cia.gov
۱۸. www.orexca.com
۱۹. سایت بانک جهانی: www.worldbank.org
۲۰. www.intracen.org

